

ANUL II (2023-2024)**Semestrul I****FIȘA DISCIPLINEI****1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică practică și misionară

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Sacramentele, semnele credinței și ale harului						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. pr. Doboș Fabian						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. dr. pr. Doboș Fabian						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestru	1	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					10
Examinări					2
Alte					15
3.7 Total ore studiu individual					97
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Număr de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Introducere în teologia pastorală
4.2 De competențe	Definirea conceptelor, teoriilor și a metodelor teologiei pastorale. Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea și interpretarea situației pastorale a credincioșilor. Elaborarea de proiecte inovative de intervenție la nivel comunitar.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.

5.2 De desfășurare a seminarului/
laboratorului

Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea, înțelegerea și folosirea conceptelor fundamentale ale teologiei, precum și a metodelor și mijloacelor necesare în activitatea pastorală a Bisericii Catolice; C2. Capacitatea de a folosi conceptele și posibilitățile materiale pentru a le aplica într-o manieră și scop pozitiv realităților prezente în Biserică și societate; C3. Abilitatea de a înțelege, interpreta și aplica Teologia în societatea și cultura contemporană; C4. Dezvoltarea aptitudinilor de comunicare cu oamenii pentru a-i ajuta în drumul împlinirii lor spirituale și umane; C5. Capacitatea de cercetare științifică și de documentare în domeniu.
Competențe transversale	CT1. Aplicarea strategiilor de activitate pastorală eficientă și responsabilă pe baza principiilor, normelor și valorilor religioase și civile; CT2. Aplicarea principiilor și tehnicilor de activitate în colaborare interdisciplinară; CT3. Formularea unor strategii de îmbunătățire a pregătirii profesionale și de actualizare a învățaturii Bisericii în domeniul pastoral.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	- aplicarea cunoștințelor și capacităților teologice și duhovnicești în activitatea de pastorație, - discernerea izvoarelor autentice ale studiului teologic, mulțumită unei interpretări adecvate a Sfințelor Scripturi, cunoașterii datelor esențiale ale tradiției de viață a Bisericii și a doctrinei oficiale în afirmațiile sale majore; - comunicarea în mod eficient a cunoștințelor teologico-pastorale, adaptate condițiilor auditorilor (vârstă, pregătire); - argumentarea teologică a calificării morale a comportamentului uman în diferitele sale ipostaze (familie, societate, economie, religie); - discernerea valorii științifice a unui text de teologie; - comunicarea, cu caracter pastoral, a cunoștințelor de istorie asimilate, diferitelor categorii de enoriași; - elaborarea unui studiu pe o temă dată din domeniul teologiei, folosind material bibliografic, conform metodologiei cercetării științifice;
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: - abilitatea conducerii ceremoniilor liturgice în viața bisericească - cunoașterea bazelor intercomunicabilității pastorale - cunoașterea bazelor psihologice ale credințelor religioase, a consecințelor practicii religioase asupra bunăstării spirituale, - cunoașterea conflictelor psihologice legate de religie - cunoașterea aspectelor culturale ale riturilor religioase

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Problematika actuală a sacramentelor	Prelegere și intervenții frecvente	1 oră, I. Enășoae, <i>Sacramentele în viața</i>

			<i>pastorală a Bisericii, Iași 2015.</i>
2.	Unele cauze ale crizei sacramentelor	Prelegere și intervenții frecvente	1 oră, I. Enășoae, <i>Sacramentele în viața pastorală a Bisericii, Iași 2015.</i>
3.	Conceptul de sacrament în istoria gândirii creștine	Prelegere și intervenții frecvente	1 oră, I. Enășoae, <i>Sacramentele în viața pastorală a Bisericii, Iași 2015.</i>
4.	Teologia sacramentelor în general	Prelegere și intervenții frecvente	1 oră, I. Enășoae, <i>Sacramentele în viața pastorală a Bisericii, Iași 2015.</i>
5.	Sacramentele școală de viață nouă	Prelegere și intervenții frecvente	1 oră, I. Enășoae, <i>Sacramentele în viața pastorală a Bisericii, Iași 2015.</i>
6.	Sacramentele și semnele sacramentale	Prelegere și intervenții frecvente	1 oră, I. Enășoae, <i>Sacramentele în viața pastorală a Bisericii, Iași 2015.</i>
7.	Unele opțiuni pastorale pentru reînnoirea practicii sacramentale	Prelegere și intervenții frecvente	1 oră, I. Enășoae, <i>Sacramentele în viața pastorală a Bisericii, Iași 2015.</i>
8.	Sacramentul botezului	Prelegere și intervenții frecvente	1 oră, I. Enășoae, <i>Sacramentele în viața pastorală a Bisericii, Iași 2015.</i>
9.	Sacramentul mirului	Prelegere și intervenții frecvente	1 oră, I. Enășoae, <i>Sacramentele în viața pastorală a Bisericii, Iași 2015.</i>
10.	Sacramentul euharistiei	Prelegere și intervenții frecvente	1 oră, I. Enășoae, <i>Sacramentele în viața pastorală a Bisericii, Iași 2015.</i>
11.	Sacramentul pocăinței și al reconcilierii	Prelegere și intervenții frecvente	1 oră, I. Enășoae, <i>Sacramentele în viața pastorală a Bisericii, Iași 2015.</i>
12.	Sacramentul ungerii bolnavilor	Prelegere și intervenții frecvente	1 oră, I. Enășoae, <i>Sacramentele în viața pastorală a Bisericii, Iași 2015.</i>
13.	Sacramentul preoției	Prelegere și intervenții frecvente	1 oră, I. Enășoae, <i>Sacramentele în viața pastorală a Bisericii, Iași 2015.</i>
14.	Sacramentul căsătoriei	Prelegere și intervenții frecvente	1 oră, I. Enășoae, <i>Sacramentele în viața pastorală a Bisericii, Iași 2015.</i>

Bibliografie**Referințe principale:**

I. Enășoae, *Sacramentele în viața pastorală a Bisericii, Iași 2015.*

Referințe suplimentare:

ALBERTON M., *Un sacramento per i malati*, Bologna, 1982; BENI A., *I sacramenti nella vita del cristiano*, Milano, 1987; CHAMPLIN J.M., *Segni speciali della grazia. I sacramenti e i sacramentali*, Torino, 1991; DACQUINO P., *Battesimo e Cresima*, Torino, 1970; ENĂȘOAE I. – BOROȘ L., *Sacramentul Reconcilierii. Aspecte istorice, dogmatice și spirituale*, Iași, 2009; FERRARO G., *I sacramenti e l'identità cristiana*, Roma, 1986; FUENTE A., *Pastorale liturgica dei sacramenti*, Roma, 1983; GERARDI R., *Ministeri dei laici e sacramenti*,

Roma, 1980. GIGLIONI P., *I sacramenti di Cristo e della Chiesa. Una sinfonia tra Dio e l'uomo*, Città del Vaticano, 1994; MONFORT F. – HUET D., *I sacramenti al centro della vita*, Roma, 1980; SARAIVA J.M., *Teologia dogmatica sacramentaria alla luce del Concilio*, Roma, 1984; ZULEHNER P.M., *Teologia pastorale. Passaggi. Pastorale delle fasi della vita*, Brescia, 1992.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Aspecte critice în pastorala sacramentelor	Prelegere și problematizări	1 oră, A. Bișoc, <i>Sacramentele, semnele credinței și ale harului</i> , Sapienia, Iași 2009
2.	Multiple cauze ale crizei sacramentelor	Prelegere și problematizări	1 oră, A. Bișoc, <i>Sacramentele, semnele credinței și ale harului</i> , Sapienia, Iași 2009
3.	Reînnoirea teologiei sacramentelor	Prelegere și problematizări	1 oră, A. Bișoc, <i>Sacramentele, semnele credinței și ale harului</i> , Sapienia, Iași 2009
4.	Cristos, sacramental primordial al Tatălui	Prelegere și problematizări	1 oră, A. Bișoc, <i>Sacramentele, semnele credinței și ale harului</i> , Sapienia, Iași 2009
5.	Biserica, sacrament universal al lui Cristos	Prelegere și problematizări	1 oră, A. Bișoc, <i>Sacramentele, semnele credinței și ale harului</i> , Sapienia, Iași 2009
6.	Sacramentele, darurile Duhului Sfânt	Prelegere și problematizări	1 oră, A. Bișoc, <i>Sacramentele, semnele credinței și ale harului</i> , Sapienia, Iași 2009
7.	Diverse opțiuni pastorale pentru reînnoirea practicii sacramentale	Prelegere și problematizări	1 oră, A. Bișoc, <i>Sacramentele, semnele credinței și ale harului</i> , Sapienia, Iași 2009
8.	Sacramentul botezului	Prelegere și problematizări	1 oră, A. Bișoc, <i>Sacramentele, semnele credinței și ale harului</i> , Sapienia, Iași 2009
9.	Sacramentul mirului	Prelegere și problematizări	1 oră, A. Bișoc, <i>Sacramentele, semnele credinței și ale harului</i> , Sapienia, Iași 2009
10.	Sacramentul euharistiei	Prelegere și problematizări	1 oră, A. Bișoc, <i>Sacramentele, semnele credinței și ale harului</i> , Sapienia, Iași 2009
11.	Sacramentul pocăinței și al reconcilierii	Prelegere și problematizări	1 oră, A. Bișoc, <i>Sacramentele, semnele credinței și ale harului</i> , Sapienia, Iași 2009
12.	Sacramentul ungerii bolnavilor	Prelegere și problematizări	1 oră, A. Bișoc, <i>Sacramentele, semnele credinței și ale harului</i> , Sapienia, Iași 2009
13.	Sacramentul preoției	Prelegere și problematizări	1 oră, A. Bișoc, <i>Sacramentele, semnele credinței și ale harului</i> , Sapienia, Iași 2009
14.	Sacramentul căsătoriei	Prelegere și problematizări	1 oră, A. Bișoc, <i>Sacramentele, semnele credinței și ale harului</i> , Sapienia, Iași 2009

Bibliografie

ALBERTON M., *Un sacramento per i malati*, Bologna, 1982; BENI A., *I sacramenti nella vita del cristiano*, Milano, 1987; CHAMPLIN J.M., *Segni speciali della grazia. I sacramenti e i sacramentali*, Torino, 1991; DACQUINO P., *Battesimo e Cresima*, Torino, 1970; ENĂȘOAE I. – BOROȘ L., *Sacramentul Reconcilierii. Aspecte istorice, dogmatice și spirituale*, Iași, 2009; FERRARO G., *I sacramenti e l'identità cristiana*, Roma, 1986; FUENTE A., *Pastorale liturgica dei sacramenti*, Roma, 1983; GERARDI R., *Ministeri dei laici e sacramenti*, Roma, 1980. GIGLIONI P., *I sacramenti di Cristo e della Chiesa. Una sinfonia tra Dio e l'uomo*, Città del Vaticano, 1994; MONFORT F. – HUET D., *I sacramenti al centro della vita*, Roma, 1980; SARAIVA J.M., *Teologia dogmatica sacramentaria alla luce del Concilio*, Roma, 1984; ZULEHNER P.M., *Teologia pastorale. Passaggi. Pastorale delle fasi della vita*, Brescia, 1992.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, ecleziale, instituționale pentru promovarea unei vieți sacramentale bazate pe învățătura Bisericii Romano-Catolice în contextul local românesc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

22.09.2023

Conf. dr. pr. Doboș Fabian

Conf. dr. pr. Doboș Fabian

Data avizării în departament: 29.09.2023

Prodecan:

Lect. dr. pr. Iacob Iosif

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică practică și misionară

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Psalmi						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. pr. Lupu Ștefan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. dr. pr. Lupu Ștefan						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestru	1	2.6 Tip de evaluare	EVP	2.7 Regimul disciplinei*	OB

* *OB – Obligatoriu / OP – Opțional*

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					5
Examinări					4
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					69
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Număr de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Un curs de exegeză a textelor Vechiului Testament
4.2 De competențe	Abilitatea de aplicare a unei metode exegetice în analiza textelor biblice

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea, înțelegerea și folosirea conceptelor fundamentale ale teologiei, precum și a metodelor și mijloacelor necesare în activitatea pastorală a Bisericii Catolice; C2. Capacitatea de a folosi conceptele și posibilitățile materiale pentru a le aplica într-o manieră și scop pozitiv realităților prezente în Biserică și societate; C3. Abilitatea de a înțelege, interpreta și aplica Teologia în societatea și cultura contemporană; C4. Dezvoltarea aptitudinilor de comunicare cu oamenii pentru a-i ajuta în drumul împlinirii lor spirituale și umane; C5. Capacitatea de cercetare științifică și de documentare în domeniu.
Competențe transversale	CT1. Aplicarea strategiilor de activitate pastorală eficientă și responsabilă pe baza principiilor, normelor și valorilor religioase și civile; CT2. Aplicarea principiilor și tehnicilor de activitate în colaborare interdisciplinară; CT3. Formularea unor strategii de îmbunătățire a pregătirii profesionale și de actualizare a învățaturii Bisericii în domeniul pastoral.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	- cunoașterea temeinică a bazelor de teologie exegetică și biblică - aprofundarea izvoarelor revelate - abilitatea utilizării metodelor specifice de cercetare în domeniul științific; - abilitatea de a participa la diverse sesiuni științifice, simpozioane, la mobilități de studiu și cercetare în străinătate;
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: ▪ Explice structura și semnificația textului unor psalmi ▪ Descrie situația genezei fiecărei unități poetice ▪ Utilizeze fragmente din psalmi în rugăciunea personală și comunitară ▪ Analizeze textele liturgice

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Cartea psalmilor: geneză și configurație	Prelegere, problematizare, dezbate, demonstrație	2 ore. I. Faraoanu, <i>Cartea psalmilor</i> , Iași 2015.
2.	Împărțirea Cărții psalmilor	Prelegere, problematizare, dezbate, demonstrație	2 ore. I. Faraoanu, <i>Cartea psalmilor</i> , Iași 2015.
3.	Datarea și autorii psalmilor	Prelegere, problematizare, dezbate, demonstrație	2 ore. I. Faraoanu, <i>Cartea psalmilor</i> , Iași 2015.
4.	Elemente teologice în psalmi	Prelegere, problematizare, dezbate, demonstrație	2 ore. I. Faraoanu, <i>Cartea psalmilor</i> , Iași 2015.
5.	„Portretul” lui Dumnezeu în Cartea psalmilor	Prelegere, dezbate, demonstrație	2 ore. I. Faraoanu, <i>Cartea psalmilor</i> , Iași 2015.

6.	Antropologia specifică psalmilor	Prelegere, problematizare, demonstrație	2 ore. I. Faraoanu, <i>Cartea psalmilor</i> , Iași 2015.
7.	Psalmul, poezie și rugăciune	Prelegere, dezbare, demonstrație	2 ore. I. Faraoanu, <i>Cartea psalmilor</i> , Iași 2015.
8.	Universul simbolic al psalmilor	Prelegere, problematizare, dezbare, demonstrație	2 ore. I. Faraoanu, <i>Cartea psalmilor</i> , Iași 2015.
9.	Situația genezei fiecărui psalm	Prelegere, dezbare, demonstrație	2 ore. I. Faraoanu, <i>Cartea psalmilor</i> , Iași 2015.
10.	Reflectarea liturgiei de la Templul din Ierusalim: <i>Ps</i> 118	Prelegere, problematizare, dezbare, demonstrație	2 ore. I. Faraoanu, <i>Cartea psalmilor</i> , Iași 2015.
11.	Memorialul istoriei mântuirii: <i>Ps</i> 135-136	Prelegere, problematizare, dezbare, demonstrație	2 ore. I. Faraoanu, <i>Cartea psalmilor</i> , Iași 2015.
12.	Dumnezeu se revelează în multe moduri: <i>Ps</i> 19	Analiză filologică, dezbateri, demonstrație	2 ore. I. Faraoanu, <i>Cartea psalmilor</i> , Iași 2015.
13.	Regele, reprezentantul lui Dumnezeu pentru pace și dreptate între oameni: <i>Ps</i> 45	Analiză filologică, dezbateri, demonstrație	2 ore. I. Faraoanu, <i>Cartea psalmilor</i> , Iași 2015.
14.	Un exemplu de liturgie penitențială: <i>Ps</i> 50-51	Analiză filologică, dezbateri, demonstrație	2 ore. I. Faraoanu, <i>Cartea psalmilor</i> , Iași 2015.

Bibliografie**Referințe principale:**

I. Faraoanu, *Cartea psalmilor*, Iași 2015.

Referințe suplimentare:

Gianfranco RAVASI, *Il libro dei Salmi. Commento e attualizzazione*, I-III, Edizioni Dehoniane, Bologna ³1986; Louis ALONSO SCHOEKEL – Cecilia CARNITI, *I Salmi*, Borla, Roma 1992; Leopold SABOURIN, *Le Livre des Psaumes. Traduit et interprete*, Bellarmin, Montreal – Cerf, Paris 1986; Louis JACQUET, *Les Psaumes et le coeur de l'homme. Etudes textuelle, litteraire et doctrinal*, I-III, Duculot Louvain-la-Neuve 1975-1977-1979; Spirito RINAUDO, *I Salmi, preghiera di Cristo e della Chiesa*, Elle Di Ci, Torino-Leuman ⁵1979.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Poezia ebraică și biblică	Prelegere, problematizare, dezbare, demonstrație	2 ore: Louis ALONSO SCHOEKEL, <i>Manuale di poesia ebraica</i> .
2.	Psalmii, rugăciune și operă literară	Prelegere, problematizare, dezbare, demonstrație	2 ore: Louis ALONSO SCHOEKEL, <i>Manuale di poesia ebraica</i> .
3.	Festivalul imaginilor poetice în psalmi	Prelegere, problematizare, dezbare, demonstrație	2 ore: Louis ALONSO SCHOEKEL, <i>Manuale di poesia ebraica</i> .
4.	Symbolismul solar, athletic și militar în poezia biblică	Prelegere, problematizare, dezbare, demonstrație	2 ore: Louis ALONSO SCHOEKEL, <i>Manuale di poesia ebraica</i> .

5.	Variațiuni pe tema Torei: <i>Ps</i> 119	Prelegere, problematizare, dezbate, demonstrație	2 ore: Gianfranco RAVASI, <i>Il libro dei Salmi. Commento e attualizzazione</i> , I-III,
6.	Atotștiința, atotprezența, minunățiile creației lui Dumnezeu: <i>Ps</i> 139	Analiză literară, dezbate, demonstrație	2 ore: Gianfranco RAVASI, <i>Il libro dei Salmi. Commento e attualizzazione</i> , I-III,
7.	„Lăsați copiii să vină la mine!” Simplitatea actului de credință. <i>Ps</i> 131	Analiză literară, dezbate, demonstrație	2 ore: Gianfranco RAVASI, <i>Il libro dei Salmi. Commento e attualizzazione</i> , I-III,
8.	„Domnul este păstorul meu” <i>Ps</i> 23	Analiză literară, dezbate, demonstrație	2 ore: Gianfranco RAVASI, <i>Il libro dei Salmi. Commento e attualizzazione</i> , I-III,
9.	„Glasul Domnului tună peste ape ...” <i>Ps</i> 29	Analiză literară, dezbate, demonstrație	2 ore: Gianfranco RAVASI, <i>Il libro dei Salmi. Commento e attualizzazione</i> , I-III,
10.	Suferința are limite? <i>Ps</i> 22	Analiză literară, dezbate, demonstrație	2 ore: Gianfranco RAVASI, <i>Il libro dei Salmi. Commento e attualizzazione</i> , I-III,
11.	A-ți trăi identitatea religioasă printre străini. <i>Ps</i> 137	Analiză literară, dezbate, demonstrație	2 ore: Gianfranco RAVASI, <i>Il libro dei Salmi. Commento e attualizzazione</i> , I-III,
12.	Binecuvântarea familiei în Domnul. <i>Ps</i> 128	Analiză literară, dezbate, demonstrație	2 ore: Gianfranco RAVASI, <i>Il libro dei Salmi. Commento e attualizzazione</i> , I-III,
13.	Unitatea de neam și de credință. <i>Ps</i> 133	Analiză literară, dezbate, demonstrație	2 ore: Gianfranco RAVASI, <i>Il libro dei Salmi. Commento e attualizzazione</i> , I-III,
14.	Fericirea deplină este la Domnul. <i>Ps</i> 122	Analiză literară, dezbate, demonstrație	2 ore: Gianfranco RAVASI, <i>Il libro dei Salmi. Commento e attualizzazione</i> , I-III,

Bibliografie

Gianfranco RAVASI, *Il libro dei Salmi. Commento e attualizzazione*, I-III, Edizioni Dehoniane, Bologna ³1986; Louis ALONSO SCHOEKEL – Cecilia CARNITI, *I Salmi*, Borla, Roma 1992; Leopold SABOURIN, *Le Livre des Psaumes. Traduit et interprete*, Bellarmin, Montreal – Cerf, Paris 1986; Louis JACQUET, *Les Psaumes et le coeur de l'homme. Etudes textuelle, litteraire et doctrinal*, I-III, Duculot Louvain-la-Neuve 1975-1977-1979; Spirito RINAUDO, *I Salmi, preghiera di Cristo e della Chiesa*, Elle Di Ci, Torino-Leuman ⁵1979.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să interpreteze psalmii din liturgie și să conducă viața spirituală a credincioșilor

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Participare, implicare activă	Final semestru	30%

10.5 Seminar/ Laborator	Elaborarea unei lucrări scrise	Pe parcurs	70%
10.6 Standard minim de performanță			
Elaborarea a minim 50% din cerințele cursului			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

22.09.2023

Conf. dr. pr. Lupu Ștefan

Conf. dr. pr. Lupu Ștefan

Data avizării în departament: 29.09.2023

Prodecan:

Lect. dr. pr. Iacob Iosif

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică practică și misionară

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Escatologia						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. pr. Ștefan Lupu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. pr. Ștefan Lupu						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestru	1	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	OB

* *OB – Obligatoriu / OP – Opțional*

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					10
Examinări					4
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					94
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Număr de credite					6

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Cristologie, Ecleziologie, Teologia sacramentelor
4.2 De competențe	Definirea conceptelor, teoriilor și a metodelor teologiei dogmatice. Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea și interpretarea situației pastorale a credincioșilor. Elaborarea de proiecte inovative de intervenție la nivel comunitar

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea, înțelegerea și folosirea conceptelor fundamentale ale teologiei, precum și a metodelor și mijloacelor necesare în activitatea pastorală a Bisericii Catolice; C2. Capacitatea de a folosi conceptele și posibilitățile materiale pentru a le aplica într-o manieră și scop pozitiv realităților prezente în Biserică și societate; C3. Abilitatea de a înțelege, interpreta și aplica Teologia în societatea și cultura contemporană; C4. Dezvoltarea aptitudinilor de comunicare cu oamenii pentru a-i ajuta în drumul împlinirii lor spirituale și umane; C5. Capacitatea de cercetare științifică și de documentare în domeniu.
Competențe transversale	CT1. Aplicarea strategiilor de activitate pastorală eficientă și responsabilă pe baza principiilor, normelor și valorilor religioase și civile; CT2. Aplicarea principiilor și tehnicilor de activitate în colaborare interdisciplinară; CT3. Formularea unor strategii de îmbunătățire a pregătirii profesionale și de actualizare a învățurii Bisericii în domeniul pastoral.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Asimilarea profundă, la nivel personal, a elementelor constitutive ale învățurii Bisericii despre împlinirea omului și a lumii în Dumnezeu; Deprinderea didactică și pastorală în expunerea competentă și credibilă a cunoștințelor asimilate; Abordarea responsabilă a mutațiilor care, pe de o parte, afectează negativ viziunea escatologică creștină și, pe de altă parte, angajarea competentă în abordarea mutațiilor favorabile împlinirii omului și a lumii în Dumnezeu; Exercitarea dialogului între experiențele acumulate în <i>practica pastorală</i> și viitoarea activitate pastorală în mijlocul oamenilor și în centrele pastoral-parohiale sau altele pentru formare.
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: Formuleze un discurs teologic – dogmatic, moral și pastoral – despre importanța speranței împlinirii omului și a lumii în Dumnezeu; Să distingă în mod critic și apoi să evalueze corect mutațiile recente în viața creștinilor; Să fie rezervați în fața unor tendințe de relativizare a importanței viziunii creștine despre împlinirea creației în Dumnezeu și să fie promotorii unei culturi bazate pe credință și speranță.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Istoria mântuirii este istoria speranței	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Escatologia creștină</i> , Iași 2015.
2.	Apocaliptica, altă formă de speranță	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Escatologia creștină</i> , Iași 2015.
3.	Apocaliptica Noului Testament	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Escatologia creștină</i> , Iași 2015.

4.	Speranța în prezența vie a împărăției lui Dumnezeu	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Escatologia creștină</i> , Iași 2015.
5.	Așteptarea parusiei lui Cristos: misterul parusiei lui Cristos	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Escatologia creștină</i> , Iași 2015.
6.	Parusia lui Cristos ca judecată	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Escatologia creștină</i> , Iași 2015.
7.	Taina morții în Vechiul Testament	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Escatologia creștină</i> , Iași 2015.
8.	Învieerea morților ca moment al împărăției lui Dumnezeu în lumina N.T.	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Escatologia creștină</i> , Iași 2015.
9.	Apocatastaza la Origene	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Escatologia creștină</i> , Iași 2015.
10.	Escatologia sfântului Augustin	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Escatologia creștină</i> , Iași 2015.
11.	Modificarea așteptării sfârșitului lumii în Biserica primară	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Escatologia creștină</i> , Iași 2015.
12.	Împlinirea escatologică după sfântul Irineu	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Escatologia creștină</i> , Iași 2015.
13.	Starea sufletelor după moartea trupească: purgatoriul și învierea	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Escatologia creștină</i> , Iași 2015.
14.	Doctrina escatologică în constituția dogmatică <i>Lumen gentium</i>	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Escatologia creștină</i> , Iași 2015.

Bibliografie**Referințe principale:**

St. Lupu, *Escatologia creștină*, Iași 2015.

Referințe suplimentare:

COMISIA TEOLOGICĂ INTERNAȚIONALĂ, *Documentum Sine affirmatione* (16.XI.1991), Iași 2013; J. FEINER – M. LÖHRER, ed., *Mysterium salutis. XI. Il tempo intermedio e il compimento della storia della salvezza*, Queriniana, Brescia 1978; E. FERENȚ, *Escatologia creștină*, ARCB, București 2002; C. POZZO, *Teologia dell'aldilà*, Paoline, Torino 19864; L. SCHEFFCZYK – A. ZIEGENAUS, *Dogmatica Catholică. VIII. Viitorul creației în Dumnezeu*, Iași 2014.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Încadrarea existențială și teologică a escatologiei	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catholică. VIII. Viitorul creației în Dumnezeu</i> , Iași 2014.

2.	Bazele escatologiei	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catholică</i> . VIII. Viitorul creației în Dumnezeu, Iași 2014.
3.	Teologia morții	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catholică</i> . VIII. Viitorul creației în Dumnezeu, Iași 2014.
4.	Viața după moarte: întrebarea despre nemurire	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catholică</i> . VIII. Viitorul creației în Dumnezeu, Iași 2014.
5.	Judecata individuală	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catholică</i> . VIII. Viitorul creației în Dumnezeu, Iași 2014.
6.	Cerul: existența cu Dumnezeu	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catholică</i> . VIII. Viitorul creației în Dumnezeu, Iași 2014.
7.	Purificarea după moarte ca pregătire a sufletului pentru comuniunea cu Dumnezeu	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catholică</i> . VIII. Viitorul creației în Dumnezeu, Iași 2014.
8.	Comuniunea sfinților	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catholică</i> . VIII. Viitorul creației în Dumnezeu, Iași 2014.
9.	Posibilitatea reală a condamnării veșnice	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catholică</i> . VIII. Viitorul creației în Dumnezeu, Iași 2014.
10.	Parusia lui Isus Cristos	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catholică</i> . VIII. Viitorul creației în Dumnezeu, Iași 2014.
11.	CTI: Perplexitatea astăzi frecventă în fața morții și a existenței după moarte	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Comisia Teologică Internațională, <i>Documentum Sine affirmatione</i> (16.XI.1991), Iași 2013.
12.	CTI: Realitatea învierii în contextul teologic actual; Omul chemat la înviere	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Comisia Teologică Internațională, <i>Documentum</i>

			<i>Sine affirmatione</i> (16.XI.1991), Iași 2013.
13.	CTI: Moartea creștină; Comuniunea vitală cu toți membrii Bisericii lui Cristos; Purificarea sufletului prin întâlnirea cu Cristos glorios.	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Comisia Teologică Internațională, <i>Documentum Sine affirmatione</i> (16.XI.1991), Iași 2013.
14.	CTI: Măreția planului divin și gravitatea vieții umane; fericita necuprindere a Celui Văzut față către față	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, Comisia Teologică Internațională, <i>Documentum Sine affirmatione</i> (16.XI.1991), Iași 2013.

Bibliografie

COMISIA TEOLOGICĂ INTERNAȚIONALĂ, *Documentum Sine affirmatione* (16.XI.1991), Iași 2013; J. FEINER – M. LÖHRER, ed., *Mysterium salutis. XI. Il tempo intermedio e il compimento della storia della salvezza*, Queriniana, Brescia 1978; E. FERENȚ, *Escatologia creștină*, ARCB, București 2002; C. POZZO, *Teologia dell'aldilà*, Paoline, Torino 1986; L. SCHEFFCZYK – A. ZIEGENAUS, *Dogmatica Catolică. VIII. Viitorul creației în Dumnezeu*, Iași 2014.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, ecleziale, instituționale pentru promovarea unei viziuni creștine a speranței împlinirii creației în Dumnezeu, bazate pe învățătura Bisericii Romano-Catolice în contextul local românesc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

22.09.2023

Conf. univ. dr. pr. Ștefan Lupu

Conf. univ. dr. pr. Ștefan Lupu

Data avizării în departament: 29.09.2023

Prodecan:

Lect. dr. pr. Iacob Iosif

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică practică și misionară

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Sacramentul Peninței						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. pr. Lucian Păuleț						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. pr. Lucian Păuleț						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestrul	1	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regim disciplină	OB

* *OB – Obligatoriu / OP – Opțional*

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					10
Examinări					4
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					94
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Număr de credite					6

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Participarea la cursurile și seminariile de <i>Teologie Morală fundamentală</i> – examene luate
4.2 De competențe	Aplicarea conceptelor de teologie morală fundamentală la domeniile specifice de morală specială; Capacitatea de identificare a conceptelor teologice privind chemarea la convertire și integrarea lor într-o analiză teologică sistematică; Posibilitatea de identificare a realităților noi intervenite în discursul despre penință și practica sacramental-pastorală.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.

5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului

Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea, înțelegerea și folosirea conceptelor fundamentale ale teologiei, precum și a metodelor și mijloacelor necesare în activitatea pastorală a Bisericii Catolice; C2. Capacitatea de a folosi conceptele și posibilitățile materiale pentru a le aplica într-o manieră și scop pozitiv realităților prezente în Biserică și societate; C3. Abilitatea de a înțelege, interpreta și aplica Teologia în societatea și cultura contemporană; C4. Dezvoltarea aptitudinilor de comunicare cu oamenii pentru a-i ajuta în drumul împlinirii lor spirituale și umane; C5. Capacitatea de cercetare științifică și de documentare în domeniu.
Competențe transversale	CT1. Aplicarea strategiilor de activitate pastorală eficientă și responsabilă pe baza principiilor, normelor și valorilor religioase și civile; CT2. Aplicarea principiilor și tehnicilor de activitate în colaborare interdisciplinară; CT3. Formularea unor strategii de îmbunătățire a pregătirii profesionale și de actualizare a învățurii Bisericii în domeniul pastoral.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Asimilarea profundă, la nivel personal, a elementelor constitutive ale sacramentului reconcilierii; Deprinderea didactică și pastorală în expunerea competentă și credibilă a cunoștințelor asimilate; Abordarea responsabilă a mutațiilor care, pe de o parte afectează negativ practica sacramentală a spovezii și, pe de altă parte, angajarea competentă în abordarea mutațiilor favorabile împăcării cu Dumnezeu și cu oamenii; Exercitarea dialogului între experiențele acumulate în <i>practica pastorală</i> și viitoarea activitate pastorală în mijlocul oamenilor și în centrele pastoral-parohiale sau altele pentru formare.
7.2. Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: - abilitatea conducerii ceremoniilor liturgice în viața bisericească - cunoașterea bazelor intercomunicabilității pastorale - înțelegerea fenomenului socio-cultural, precum și mecanismele acestora - cunoașterea noțiunilor fundamentale din psihologie, cateheză ș.a. - cunoașterea conflictelor psihologice legate de religie - cunoașterea motivațiilor conflictelor religioase - cunoașterea aspectelor culturale ale riturilor religioase

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Introducere generală în teologia și practica penitențială	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, L. Farcaș, <i>Sacramentul penitenței</i> , Iași 2015.
2.	Actualitatea sacramentului penitenței	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, L. Farcaș, <i>Sacramentul penitenței</i> , Iași 2015.
3.	Păcat, convertire și iertare	prelegere, problematizare, dezbateri	4 ore, L. Farcaș, <i>Sacramentul penitenței</i> , Iași 2015.
4.	Păcatul și iertarea păcatelor în Sfânta Scriptură	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, L. Farcaș, <i>Sacramentul penitenței</i> , Iași 2015.

5.	Sacramentul Peninței în perioada antică și în Evul Mediu	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, L. Farcaș, <i>Sacramentul peninței</i> , Iași 2015.
6.	Doctrina despre sacramentul Peninței de la Conciliul Tridentin la Conciliul al II-lea din Vatican	prelegere, problematizare, dezbateri	4 ore, L. Farcaș, <i>Sacramentul peninței</i> , Iași 2015.
7.	Aspectele antropologice ale sacramentului Peninței	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, L. Farcaș, <i>Sacramentul peninței</i> , Iași 2015.
8.	Confesorul sau „ministrul” sacramentului Peninței	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, L. Farcaș, <i>Sacramentul peninței</i> , Iași 2015.
9.	Dezlegarea sacramentală și reconcilierea	prelegere, problematizare, dezbateri	4 ore, L. Farcaș, <i>Sacramentul peninței</i> , Iași 2015.
10.	Existența creștină transfigurată de reconcilierea sacramentală: categorii de peninți	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, L. Farcaș, <i>Sacramentul peninței</i> , Iași 2015.
11.	Concluzie: promovarea unei culturi a iertării și împăcării	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, L. Farcaș, <i>Sacramentul peninței</i> , Iași 2015.

Bibliografie*Referință principală*

L. Farcaș, *Sacramentul peninței*, Iași 2015.

Izvoare primare:

Sfânta Scriptură, Sapienia, Iași 2013;

Conciliul Vatican II, *Constituții, decrete, declarații*, ARCB, București 2000;

Catehismul Bisericii Catolice (CBC), ARCB, București;

Ioan Paul II, Enciclica *Dives in misericordia* (30 noiembrie 1980); Exortația apostolică *Reconciliatio et poenitentia* (decembrie 1984);

Ordo Poenitentiae / Ritualul Peninței, Presa Bună, Iași 2007;

Izvoare secundare:

A. Percă, *Teologia morală - Sacramentul peninței: orientări teologice, istorice și pastorale pentru seminariști și preoți*, Sapienia, Iași 2013;

F. Canova, *L'umano in confessione*, Ed. Messaggero Padova 1984;

Congregația pentru Cultul Divin, *Ordo poenitentiae* (2 decembrie 1974), trad. română: *Ritualul peninței*, Presa Bună, Iași 2006;

Consiliul Pontifical pentru Familie, *Vademecum per i confessori su alcuni temi di morale attinenti alla vita coniugale* (12 februarie 1997);

R. Frattallone, *Pastorale del sacramento della penitenza*, Elle Di Ci, Torino 1995;

G. Gatti, *Confesare oggi. Un manuale per i confessori*, Elle Di Ci, Torino 1999;

R. Gerardi, *Teologia ed etica della penitenza*, Bologna 1993;

B. Häring, *Shalom. Pace. Nuove prospettive del sacramento della riconciliazione*, Roma 1973;

Ioan Paul al II-lea, Scrisoarea enciclică *Veritatis Splendor* (6 august 1993); Idem, Scrisoarea apostolică *Tertio Millenio Adveniente*, 1995; Idem, Scrisoarea apostolică *Novo Millenio Ineunte*, 2001; Idem, Scrisoarea apostolică *Misericordia Dei*, 2002;

A. Maggiolini, *Mi pento con tutto il cuore. La confessione*, Mondadori Milano 2004;

R. Marchioro, *La confessione sacramentale*, Roma 2003;

A. Mariani, *Il perdono. Cuore dell'esperienza morale*, Libreria Editrice Vaticana 2007;

J. Marin, *Le sacrement de réconciliation. Miracle de l'amour*, Burtin 1995;

E. Miragoli, ed., *Il sacramento della penitenza. Il ministero del confessore: indicazioni canoniche e pastorali*, Ancora Milano 1999;

E. Moliné, *I sette sacramenti. Catechesi teologica*, Ares, Milano 2002;

Paul al VI-lea, Constituția apostolică *Poenitemini* (17 februarie 1966);

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Introducere: tema reconcilierii în documente ecleziale	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	4 ore, Consiliul Pontifical pentru Familie, <i>Vademecum per i confessori su alcuni temi di morale attinenti alla vita coniugale</i> (12 februarie 1997).
2.	Ioan Paul al II-lea <i>Dumnezeu Tatăl, izvorul milostivirii</i>	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	4 ore, Ioan Paul II, Enciclica <i>Dives in misericordia</i> (30 noiembrie 1980); Exortația apostolică <i>Reconciliatio et paenitentia</i> (decembrie 1984); Scrisoarea enciclică <i>Veritatis Splendor</i> (6 august 1993); Idem, Scrisoarea apostolică <i>Tertio Millenio Adveniente</i> , 1995; Idem, Scrisoarea apostolică <i>Novo Millenio Ineunte</i> , 2001; Idem, Scrisoarea apostolică <i>Misericordia Dei</i> , 2002.
3.	Convertirea – concept teologic în magisteriul postconciliar	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	4 ore, Paul al VI-lea, Constituția apostolică <i>Poenitemini</i> (17 februarie 1966).
4.	Noul ritual al <i>Penitenței</i>	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	4 ore, Congregația pentru Cultul Divin, <i>Ordo poenitentiae</i> (2 decembrie 1974), trad. română: <i>Ritualul penitenței</i> , Presa Bună, Iași 2006;
5.	Sacramentul Penitenței și probleme matrimoniale	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	4 ore, Consiliul Pontifical pentru Familie, <i>Vademecum per i confessori su alcuni temi di morale attinenti alla vita coniugale</i> (12 februarie 1997).
6.	Confesorii – între învățătura magisteriului și realitățile pastorale	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	4 ore, G. Gatti, <i>Confesare oggi. Un manuale per i confessori</i> , Elle Di Ci, Torino 1999; R. Marchioro, <i>La confessione sacramentale</i> , Roma 2003.
7.	Grija Bisericii în fața schimbărilor legate de înțelegerea și practica sacramentală a Penitenței	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	4 ore, E. Miragoli, ed., <i>Il sacramento della penitenza. Il ministero del confessore: indicazioni canoniche e pastorali</i> , Ancora Milano 1999;

Bibliografie

- Sfânta Scriptură, Sapienia, Iași 2013;
Conciliul Vatican II, *Constituții, decrete, declarații*, ARCB, București 2000;
Catehismul Bisericii Catolice (CBC), ARCB, București;
Ioan Paul II, Enciclica *Dives in misericordia* (30 noiembrie 1980); Exortăția apostolică *Reconciliatio et poenitentia* (decembrie 1984);
Ordo Poenitentiae / Ritualul Penitenței, Presa Bună, Iași 2007;
Izvoare secundare:
A. Percă, *Teologia morală - Sacramentul penitenței: orientări teologice, istorice și pastorale pentru seminariști și preoți*, Sapienia, Iași 2013;
F. Canova, *L'umano in confessione*, Ed. Messaggero Padova 1984;
Congregația pentru Cultul Divin, *Ordo poenitentiae* (2 decembrie 1974), trad. română: *Ritualul penitenței*, Presa Bună, Iași 2006;
Consiliul Pontifical pentru Familie, *Vademecum per i confessori su alcuni temi di morale attinenti alla vita coniugale* (12 februarie 1997);
R. Frattallone, *Pastorale del sacramento della penitenza*, Elle Di Ci, Torino 1995;
G. Gatti, *Confesare oggi. Un manuale per i confessori*, Elle Di Ci, Torino 1999;
R. Gerardi, *Teologia ed etica della penitenza*, Bologna 1993;
B. Häring, *Shalom. Pace. Nuove prospettive del sacramento della riconciliazione*, Roma 1973;
Ioan Paul al II-lea, Scrisoarea enciclică *Veritatis Splendor* (6 august 1993); Idem, Scrisoarea apostolică *Tertio Millenio Adveniente*, 1995; Idem, Scrisoarea apostolică *Novo Millenio Ineunte*, 2001; Idem, Scrisoarea apostolică *Misericordia Dei*, 2002;
A. Maggiolini, *Mi pento con tutto il cuore. La confessione*, Mondadori Milano 2004;
R. Marchioro, *La confessione sacramentale*, Roma 2003;
A. Mariani, *Il perdono. Cuore dell'esperienza morale*, Libreria Editrice Vaticana 2007;
J. Marin, *Le sacrement de réconciliation. Miracle de l'amour*, Burtin 1995;
E. Miragoli, ed., *Il sacramento della penitenza. Il ministero del confessore: indicazioni canoniche e pastorali*, Ancora Milano 1999;
E. Moliné, *I sette sacramenti. Catechesi teologica*, Ares, Milano 2002;
Paul al VI-lea, Constituția apostolică *Poenitemini* (17 februarie 1966);

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările Bisericii locale și cu situațiile pastorale specifice vieții creștine de astăzi

Studentii vor fi capabili sa identifice și să folosească resursele individuale, ecleziale, instituționale pentru promovarea unei culturi a iertării și reconcilierii ilustrate în învățătura Bisericii Romano-Catolice în contextul local românesc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	50%

10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

22.09.2023

Lect. univ. dr. pr. Lucian Păuleț

Lect. univ. dr. pr. Lucian Păuleț

Data avizării în departament: 29.09.2023

Prodecan:

Lect. dr. pr. Iacob Iosif

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică practică și misionară

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	etică și integritate academică						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. pr. Lucian Farcaș						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. pr. Lucian Farcaș						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestrul	1	2.6 Tip de evaluare	EVP	2.7 Regim disciplină	OB

* *OB – Obligatoriu / OP – Opțional*

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					5
Examinări					2
Alte activități					5
3.7 Total ore studiu individual					72
3.8 Total ore pe semestru					100
3.9 Număr de credite					4

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Participarea la cursurile și seminariile de <i>Teologie Morală fundamentală</i> – examene luate
4.2 De competențe	Aplicarea conceptelor de teologie morală la realitățile vieții universitare; Capacitatea de identificare a conceptelor de etică integrarea lor într-o analiză sistematică; Posibilitatea de diferențiere între metodele și practica vieții academice de altădată și cele actuale.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.

5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea, înțelegerea și folosirea conceptelor fundamentale de etică, precum și a metodelor și mijloacelor necesare în activitatea academică-universitară; C2. Capacitatea de a folosi conceptele și posibilitățile materiale pentru a le aplica într-o manieră și scop pozitiv realităților prezente în mediul înconjurător și societatea de astăzi; C3. Abilitatea de a înțelege, interpreta și aplica valorile și principiile etice în societatea și cultura contemporană; C4. Dezvoltarea aptitudinilor de comunicare cu oamenii pentru a-i ajuta în itinerarul lor academic/universitar; C5. Capacitatea de cercetare corectă din punct de vedere etic în știință și de documentare în domeniu.
Competențe transversale	CT1. Aplicarea responsabilă a valorilor și principiilor, a normelor și valorilor religioase în mediul academic dar și civil; CT2. Aplicarea principiilor și orientărilor morale în colaborare interdisciplinară; CT3. Formularea unor strategii de îmbunătățire a pregătirii profesionale și de actualizare a orientării etice în etapa de pregătire dar și în viitorul profesional.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Asimilarea profundă, la nivel personal, a elementelor constitutive ale eticii și integrității academice; Deprinderea didactică în expunerea competentă și credibilă a cunoștințelor asimilate; Abordarea responsabilă a mutațiilor care, pe de o parte afectează negativ conduita academică și, pe de altă parte, angajarea competentă în abordarea mutațiilor favorabile unei formări morale specifică împlinirii profesionale și umane; Exercitarea dialogului între experiențele acumulate în <i>realitatea academică</i> și viitoare activitate profesională în mijlocul oamenilor și în centrele profesionale sau altele pentru formare.
7.2. Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: Formuleze un discurs etic – filosofic, academic și teologic – despre etică și integritate academică ce promovează o activitate responsabilă și rodnică; Să distingă în mod critic și apoi să evalueze corect mutațiile recente în domeniul etic-social și profesional; Să fie rezervați în fața unor revoluții contrare demnității ființei umane și să promoveze bazele unei profesionalizări spre împlinirea persoanei și promovarea vieții, mai ales la nivel de formare și profesie.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Introducere generală în etica și integritatea academică	prelegere, problematizare, dezbateri	1 oră, Bill Taylor, " <i>Academic integrity: a letter to my students</i> ", 1999, Barkely. The Center for Academic Integrity (http://www.academicintegrity.org)

2.	Probleme de etică academică în contextul zilelor noastre	prelegere, problematizare, dezbatere	1 oră, Bill Taylor, " <i>Academic integrity: a letter to my students</i> ", 1999, Barkely. The Center for Academic Integrity (http://www.academicintegrity.org)
3.	Fundamentul antropologic al eticii	prelegere, problematizare, dezbatere	1 oră, Bill Taylor, " <i>Academic integrity: a letter to my students</i> ", 1999, Barkely. The Center for Academic Integrity (http://www.academicintegrity.org)
4.	Cunoaștere și orientare conform legislației universitare	prelegere, problematizare, dezbatere	1 ore, Bill Taylor, " <i>Academic integrity: a letter to my students</i> ", 1999, Barkely. The Center for Academic Integrity (http://www.academicintegrity.org)
5.	Pentru o formare integrală și integrată a membrilor universitari	prelegere, problematizare, dezbatere	1 oră, Bill Taylor, " <i>Academic integrity: a letter to my students</i> ", 1999, Barkely. The Center for Academic Integrity (http://www.academicintegrity.org)
6.	Probleme speciale de etică în societatea contemporană	prelegere, problematizare, dezbatere	1 oră, Bill Taylor, " <i>Academic integrity: a letter to my students</i> ", 1999, Barkely. The Center for Academic Integrity (http://www.academicintegrity.org)
7.	Aspecte istorice ale eticii și integrității academice	prelegere, problematizare, dezbatere	1 oră, Bill Taylor, " <i>Academic integrity: a letter to my students</i> ", 1999, Barkely. The Center for Academic Integrity (http://www.academicintegrity.org)
8.	Fundamente etice-filosofice – virtuți morale	prelegere, problematizare, dezbatere	1 oră, Bill Taylor, " <i>Academic integrity: a letter to my students</i> ", 1999, Barkely. The Center for Academic Integrity (http://www.academicintegrity.org)
9.	Dreptatea	prelegere, problematizare, dezbatere	2 ore, Bill Taylor, " <i>Academic integrity: a letter to my students</i> ", 1999, Barkely. The Center for Academic Integrity (http://www.academicintegrity.org)
10.	Înțelepciunea	prelegere, problematizare, dezbatere	2 ore, Bill Taylor, " <i>Academic integrity: a letter to my students</i> ", 1999, Barkely. The Center for Academic Integrity (http://www.academicintegrity.org)
11.	Curajul	prelegere, problematizare, dezbatere	1 oră, Bill Taylor, " <i>Academic integrity: a letter to my students</i> ", 1999, Barkely. The Center for Academic Integrity (http://www.academicintegrity.org)

12.	Temperanța	prelegere, problematizare, dezbateri	1 oră, Bill Taylor, " <i>Academic integrity: a letter to my students</i> ", 1999, Barkely. The Center for Academic Integrity (http://www.academicintegrity.org)

Bibliografie**Referințe principale:**

- Cățineanu T., *Elemente de etică*, vol. I, vol. II, Editura Dacia, Cluj-Napoca 1982.
- Haidt, J., *Mintea moralistă. De ce ne dezbină politica și religia?* Editura Humanitas, București 2016.
- Pleșu A., *Minima moralia*, Editura Humanitas, București 2005
- Ronson J., *Umilirea publică în epoca internetului*, Editura ART, București 2016
- Sandu A., *Etică și deontologie profesională*, Editura Lumen, Iași 2012.
- Singer, P. Altruismul eficient. Ghid pentru o viață trăită în mod etic, Editura Litera, București 2017.
- Stan E., *Profesorul între autoritate și putere*, Editura Teora, București 1999.
- Bone, J and McNay, *Higher Education and Human Good, report of a consultation held at Sarum College*, Salisbury, England, March 2005.
- Calabrese, R. and Roberts, B., "Self-interest and scholarly publication: the dilemma of researchers, reviewers, and editors", *International Journal of Educational Management*, vol. 18 no. 6 (2004).
- Davis, B., *G Tools for Teaching*, Jossey-Bass, San Francisco, CA (1993).
- Gerber, L., "Inextricably linked: shared governance and academic freedom", *Academe*, vol. 87 no. 3. (2001).
- Harris, R., "*Anti-Plagiarism Strategies for Research Papers*" (2004), available at http://www.academicintegrity.org/resources_inst.asp [accessed November 2006]
- Kimbel Library, "*Cheating 101: Detecting Plagiarized Papers*", Coastal Carolina University (2004), available at <http://www.coastal.edu/library/presentations/plagiartz.html> [accessed November 2006].
- Pavela, G., "*Applying the Power of Association on Campus: A Model Code of Academic Integrity*", The Center for Academic Integrity, (1997), available at http://www.academicintegrity.org/resources_inst.asp [accessed November 2006]
- Proctor, M. "Deterring Plagiarism: Some Strategies", University of Toronto, (2006), available at <http://www.utoronto.ca/writing/plagiarism.html> [accessed November 2006]
- Taylor, B. "*Letter To My Students*", based upon ideas contained in the first draft of "The Fundamental Values of Academic Integrity," (1999), a document that was developed by, and is available from, the Center for Academic Integrity (<http://www.academicintegrity.org>).
- NUTTIN J., *Psicanalisi e personalità*, San Paolo, Cinisello Balsamo 1995⁹.
- O'NEIL R.P. – DONOVAN M. A., *Sessualità e responsabilita morale*, Gribaudo, Torino 1970. ORAISON M., *Le mystère humaine de la sexualité*, Le Seuil, Paris 1965. ROTTER H., *Sexualitaet und christliche Moral*, Tyrolia, Innsbruck 1991.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Introducere: prezentare critică a situației etice/morale în mediul academic	Prezentare text, analiza tematică, problematizare	1 oră, DBK, <i>Pastorația universitară ca slujire a Bisericii în viața publică a Germaniei</i> . Status quo și perspective de viitor 22 ianuarie 2013 / Manuscript rom. LF

2.	Izvoare de natură juridică în sprijinul eticii și integrității academice	Prezentare text, analiza tematică, problematizare	2 oră, DBK, <i>Pastorația universitară ca slujire a Bisericii în viața publică a Germaniei.</i>
3.	Izvoare de natură teologică / etică socială – virtuți teologale	Prezentare text, analiza tematică, problematizare	2 oră, DBK, <i>Pastorația universitară ca slujire a Bisericii în viața publică a Germaniei.</i>
4.	Semnificația uman-socială a virtuților teologale	Prezentare text, analiza tematică, problematizare	1 oră, DBK, <i>Pastorația universitară ca slujire a Bisericii în viața publică a Germaniei.</i>
5.	Credința – impactul în mediul universitar	Prezentare text, analiza tematică, problematizare	1 oră, DBK, <i>Pastorația universitară ca slujire a Bisericii în viața publică a Germaniei.</i>
6.	Speranța – perspective de viitor academic	Prezentare text, analiza tematică, problematizare	1 oră, DBK, <i>Pastorația universitară ca slujire a Bisericii în viața publică a Germaniei.</i>
7.	Iubirea – angajare (și) sub semnul slujirii	Prezentare text, analiza tematică, problematizare	1 oră, DBK, <i>Pastorația universitară ca slujire a Bisericii în viața publică a Germaniei.</i>
8.	Etică și integritate în morala creștină: responsabilitate-mărturie	Prezentare text, analiza tematică, problematizare	1 oră, DBK, <i>Pastorația universitară ca slujire a Bisericii în viața publică a Germaniei.</i>
9.	Abateri grave de la etica academică – păcate universitare	Prezentare text, analiza tematică, problematizare	2 oră, DBK, <i>Pastorația universitară ca slujire a Bisericii în viața publică a Germaniei.</i>
10.	Posibilități de convertire morală în situații de delincvență	Prezentare text, analiza tematică, problematizare	2 oră, DBK, <i>Pastorația universitară ca slujire a Bisericii în viața publică a Germaniei.</i>

Bibliografie

HERITIER F., *Maschile e femmine. Pensiero della differenza*, Laterza, Roma-Bari 1997.
KINSEY H.C., *Il comportamento sessuale dell'uomo*, Bompiani, Milano 1950.
TETTAMANZI D., „Morale sessuale” in *La Scuola Cattolica* 114 (1986) 646-657.
VALSECCHI A., *Nuove vie dell'etica sessuale*, Queriniana, Brescia 1972.
Cătineanu T., *Elemente de etică*, vol. I, vol. II, Editura Dacia, Cluj-Napoca 1982.
Haidt, J., *Mintea moralistă. De ce ne dezbină politica și religia?* Editura Humanitas, București 2016.
Pleșu A., *Minima moralia*, Editura Humanitas, București 2005
Ronson J., *Umilirea publică în epoca internetului*, Editura ART, București 2016
Sandu A., *Etică și deontologie profesională*, Editura Lumen, Iași 2012.
Singer, P. Altruismul eficient. Ghid pentru o viață trăită în mod etic, Editura Litera, București 2017.
Stan E., *Profesorul între autoritate și putere*, Editura Teora, București 1999.
Bone, J and McNay, *Higher Education and Human Good, report of a consultation held at Sarum College, Salisbury, England, March 2005.*
Calabrese, R. and Roberts, B., "Self-interest and scholarly publication: the dilemma of researchers, reviewers, and editors", *International Journal of Educational Management*, vol. 18 no. 6 (2004).

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările societății civile cu situațiile sociale specifice vieții actuale

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, instituționale, ecleziale, pentru promovarea unei formări adecvate cât privește etica și integritatea academică în contextul datelor specifice societății contemporane.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

22.09.2023

Lect. dr. pr. Lucian FARCAȘ

Lect. dr. pr. Lucian FARCAȘ

Data avizării în departament: 29.09.2023

Prodecan:

Lect. dr. pr. Iacob Iosif

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică practică și misionară

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Sfânta Liturghie						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. dr. pr. Daniel Iacobiuț						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. dr. pr. Daniel Iacobiuț						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestru	1	2.6 Tip de evaluare	EVP	2.7 Regimul disciplinei*	OP

* *OB – Obligatoriu / OP – Opțional*

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					10
Examinări					2
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					72
3.8 Total ore pe semestru					100
3.9 Număr de credite					4

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Introducere în Liturgie Celebrarea sacramentelor și a sacramentaliilor
4.2 De competențe	Definirea principiilor teologice ale reformei liturgice Ilustrarea și explicarea momentelor principale din viața liturgică a unei Biserici locale

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.

5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea, înțelegerea și folosirea conceptelor fundamentale ale teologiei, precum și a metodelor și mijloacelor necesare în activitatea pastorală a Bisericii Catolice; C2. Capacitatea de a folosi conceptele și posibilitățile materiale pentru a le aplica într-o manieră și scop pozitiv realităților prezente în Biserică și societate; C3. Abilitatea de a înțelege, interpreta și aplica Teologia în societatea și cultura contemporană; C4. Dezvoltarea aptitudinilor de comunicare cu oamenii pentru a-i ajuta în drumul împlinirii lor spirituale și umane; C5. Capacitatea de cercetare științifică și de documentare în domeniu.
Competențe transversale	CT1. Aplicarea strategiilor de activitate pastorală eficientă și responsabilă pe baza principiilor, normelor și valorilor religioase și civile; CT2. Aplicarea principiilor și tehnicilor de activitate în colaborare interdisciplinară; CT3. Formularea unor strategii de îmbunătățire a pregătirii profesionale și de actualizare a învățăturii Bisericii în domeniul pastoral.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	- discernerea izvoarelor autentice ale studiului teologic, mulțumită unei interpretări adecvate a Sfințelor Scripturi, cunoașterii datelor esențiale ale tradiției de viață a Bisericii și a doctrinei oficiale în afirmațiile sale majore; - comunicarea în mod eficient a cunoștințelor teologico-pastorale, adaptate condițiilor auditorilor (vârstă, pregătire); - comunicarea, cu caracter pastoral, a cunoștințelor de istorie asimilate, diferitelor categorii de enoriași; - identificarea domeniului și perioadei de proveniență a unor obiecte, structuri, edificii, inscripții, texte, indicative din punct de vedere istoric; - interpretarea corală
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: ▪ - abilitatea conducerii ceremoniilor liturgice în viața bisericească ▪ - cunoașterea bazelor intercomunicabilității pastorale ▪ - înțelegerea fenomenului socio-cultural, precum și mecanismele acestora ▪ - cunoașterea bazelor psihologice ale credințelor religioase, a consecințelor practicii religioase asupra bunăstării spirituale, ▪ - cunoașterea conflictelor psihologice legate de religie ▪ - desfășurarea unor activități didactice în domeniul disciplinelor de specialitate ale religiei și educația moral-religioasă ▪ - cunoașterea aspectelor culturale ale riturilor religioase

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Metodologia teologiei liturgice a Euharistiei	problematizare, dezbateri,	1 oră, Conte, N., Eucaristia. Teologia e

			pastorale della celebrazione, 1996, Dehoniane, Roma
2.	Izvoarelor liturgice fundamentale pentru celebrarea Euharistiei	problematizare, dezbateri	1 oră, Liturghierul Roman, 2010, Sapienția, Iași
3.	Istoria celebrării Euharistiei în I mileniu al creștinismului	problematizare, dezbateri	1 oră, Raffa, V., Liturgia eucaristica: mistagogia della Messa, 1998, CLV, Roma
4.	Istoria celebrării Euharistiei în al II-lea mileniu al creștinismului	problematizare, dezbateri	1 oră, Raffa, V., Liturgia eucaristica: mistagogia della Messa, 1998, CLV, Roma
5.	Structura Riturilor introductive de la Sfânta Liturghie	problematizare, dezbateri	1 oră, Adam, A., The Eucharistic celebration, 1994, The Liturgical Press, Collegeville, Minnesota
6.	Structura Liturghiei Cuvântului de la Sfânta Liturghie	problematizare, dezbateri	1 oră, Adam, A., The Eucharistic celebration, 1994, The Liturgical Press, Collegeville, Minnesota
7.	Teologia Liturghiei Cuvântului de la Sfânta Liturghie	problematizare, dezbateri	1 oră, Cuva, A., Fate questo in memoria di me, 1995, San Paolo, Cinisello Balsamo
8.	Structura riturilor pentru prezentarea darurilor	problematizare, dezbateri	1 oră, Raffa, V., Liturgia eucaristica: mistagogia della Messa, 1998, CLV, Roma
9.	Structura Rugăciunii Euharistice	problematizare, dezbateri	1 oră, Raffa, V., Liturgia eucaristica: mistagogia della Messa, 1998, CLV, Roma
10.	Epicleza și valoarea cuvintelor Mântuitorului din cadrul Rugăciunii Euharistice	problematizare, dezbateri	1 oră, Conte, N., Euaristia. Teologia e pastorale della celebrazione, 1996, Dehoniane, Roma
11.	Structura Riturilor de Împărtășire	problematizare, dezbateri	1 oră, Raffa, V., Liturgia eucaristica: mistagogia della Messa, 1998, CLV, Roma
12.	Importanța Riturilor de încheiere	problematizare, dezbateri	1 oră, Conte, N., Euaristia. Teologia e pastorale della celebrazione, 1996, Dehoniane, Roma
13.	<i>Lex orandi, lex credendi, lex vivendi</i> în celebrarea Euharistiei	problematizare, dezbateri	1 oră, Augé, M. Liturgia, 1992, San Paolo, Cinisello Balsamo
14.	Sinteza teologică despre Euharistie în <i>Sacramentum Caritatis</i>	problematizare, dezbateri	1 oră, Benedict al XVI-lea, Sacramentum Caritatis, 2007, Sapienția, Iași

Bibliografie

A. Adam, The Eucharistic celebration, The Liturgical Press, Collegeville, Minnesota 1994; M. Augé, Liturgia, San Paolo, Cinisello Balsamo 1992; Benedict al XVI-lea, Sacramentum Caritatis, 2007, Sapienția, Iași; A. Cuva, Fate questo in memoria di me, San Paolo, Cinisello Balsamo 1995; V. Raffa, Liturgia eucaristica: mistagogia della Messa, CLV, Roma 1998; R. Falsini, Gesti e parole della messa, Ancora, Milano 2001; D. Grassi - J. Paprocki, Living the Mass, Loyola Press, Chicago 2005; Liturghierul Roman, I-II, Ed. Sapienția, Iași 2009; S. Marsili, ed., I Sacramenti, Anamnesis, 3/2, Marietti 2005; A. Vanhoye, Messa – vita offerta, Edizioni Apostolato della preghiera, Roma 2007;

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Sacrosanctum Concilium 47-58	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	1 oră Conciliul Vatican II, 2000, Editura ARCB, București
2.	Istoria cărților liturgice legate de celebrarea Euharistiei	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	1 oră Jungmann, J., Missarum sollemnia, 2004, Ancora, Milano
3.	Celebrarea Euharistiei la Sfinții Părinți	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	1 oră Jungmann, J., Missarum sollemnia, 2004, Ancora, Milano
4.	Celebrarea Euharistiei după Conciliul Tridentin	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	1 oră Jungmann, J., Missarum sollemnia, 2004, Ancora, Milano
5.	Dimensiunea eclezială a riturilor inițiale	prelegerea, problematizare, demonstrație	1 oră Conte, N., Euaristia. Teologia e pastorale della celebrazione, 1996, Dehoniane, Roma
6.	Cateheza liturgică despre Liturgia Cuvântului	prelegerea, problematizare, demonstrație	1 oră Institutio Generalis Missalis Romani, Liturghierul Roman, 2009, Iași, Sapienția
7.	Omilia, moment al actului de cult	prelegerea, problematizare, demonstrație	1 oră Raffa, V., Liturgia eucaristica: mistagogia della Messa, 1998, CLV, Roma
8.	Dimensiunea eclezială a procesiunii pentru prezentarea darurilor	prelegerea, problematizare, demonstrație	1 oră Conte, N., Euaristia. Teologia e pastorale della celebrazione, 1996, Dehoniane, Roma
9.	Facultatea de a alege rugăciunea euharistică	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	1 oră Institutio Generalis Missalis Romani, Liturghierul Roman, 2009, Iași, Sapienția
10.	Analiza relatării instituirii Euharistiei din evangheliștii sinoptici și Prima Scrisoare către Corinteni a sf. Paul	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	1 oră Conte, N., Euaristia. Teologia e pastorale della celebrazione, 1996, Dehoniane, Roma
11.	Cateheză liturgică despre Liturgia Euharistică	prelegerea, problematizare, demonstrație	1 oră Raffa, V., Liturgia eucaristica: mistagogia

			della Messa, 1998, CLV, Roma
12.	Împărtășirea sub ambele specii	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	1 oră Institutio Generalis Missalis Romani, Liturghierul Roman, 2009, Iași, Sapienția
13.	Dimensiunea eclezială a Euharistiei duminicale	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	1 oră Ioan Paul al II-lea, Dies Domini, 1998, Presa Bună, Iași
14.	Dimensiunea misionară a Euharistiei duminicale	prelegerea, problematizare, demonstrație	1 oră Ioan Paul al II-lea, Dies Domini, 1998, Presa Bună, Iași

Bibliografie

A. Adam, The Eucharistic celebration, The Liturgical Press, Collegeville, Minnesota 1994; M. Augé, Liturgia, San Paolo, Cinisello Balsamo 1992; Benedict al XVI-lea, Sacramentum Caritatis, 2007, Sapienția, Iași; A. Cuva, Fate questo in memoria di me, San Paolo, Cinisello Balsamo 1995; V. Raffa, Liturgia eucaristica: mistagogia della Messa, CLV, Roma 1998; R. Falsini, Gesti e parole della messa, Ancora, Milano 2001; D. Grassi - J. Paprocki, Living the Mass, Loyola Press, Chicago 2005; Ioan Paul al II-lea, Dies Domini, 1998, Presa Bună, Iași; J. Jungmann, Missarum sollemnia, 2004, Ancora, Milano; Liturghierul Roman, I-II, Ed. Sapienția, Iași 2009; S. Marsili, ed., I Sacramenti, Anamnesis, 3/2, Marietti 2005; A. Vanhoye, Messa – vita offerta, Edizioni Apostolato della preghiera, Roma 2007;

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să ilustreze conținutul teologic al celebrării Euharistiei în vederea participării active, conștiente și rodnice a membrilor adunării liturgice a diferitelor comunități parohiale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	30%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	70%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la minimum 50% dintre activitățile desfășurate și elaborarea a minim 50% din cerințele cursului			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

22.09.2023

Lect. dr. pr. Daniel Iacobuț

Lect. dr. pr. Daniel Iacobuț

Data avizării în departament: 29.09.2023

Prodecan:

Lect. dr. pr. Iacob Iosif

AN II (2023-2024)**Semestrul II****FIȘA DISCIPLINEI****1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică practică și misionară

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teologie biblică						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestru	2	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					8
Examinări					4
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					102
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Număr de credite					6

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Un curs de exegeză a textelor Vechiului Testament
4.2 De competențe	Abilitatea de aplicare a unei metode exegetice în analiza textelor biblice

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea, înțelegerea și folosirea conceptelor fundamentale ale teologiei, precum și a metodelor și mijloacelor necesare în activitatea pastorală a Bisericii Catolice; C2. Capacitatea de a folosi conceptele și posibilitățile materiale pentru a le aplica într-o manieră și scop pozitiv realităților prezente în Biserică și societate; C3. Abilitatea de a înțelege, interpreta și aplica Teologia în societatea și cultura contemporană; C4. Dezvoltarea aptitudinilor de comunicare cu oamenii pentru a-i ajuta în drumul împlinirii lor spirituale și umane; C5. Capacitatea de cercetare științifică și de documentare în domeniu.
Competențe transversale	CT1. Aplicarea strategiilor de activitate pastorală eficientă și responsabilă pe baza principiilor, normelor și valorilor religioase și civile; CT2. Aplicarea principiilor și tehnicilor de activitate în colaborare interdisciplinară; CT3. Formularea unor strategii de îmbunătățire a pregătirii profesionale și de actualizare a învățaturii Bisericii în domeniul pastoral.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	- aplicarea cunoștințelor și capacităților teologice și duhovnicești în activitatea de pastorație, - discernerea izvoarelor autentice ale studiului teologic, mulțumită unei interpretări adecvate a Sfințelor Scripturi, cunoașterii datelor esențiale ale tradiției de viață a Bisericii și a doctrinei oficiale în afirmațiile sale majore; - comunicarea în mod eficient a cunoștințelor teologico-pastorale, adaptate condițiilor auditorilor (vârstă, pregătire); - argumentarea teologică a calificării morale a comportamentului uman în diferitele sale ipostaze (familie, societate, economie, religie); - discernerea valorii științifice a unui text de teologie; - comunicarea, cu caracter pastoral, a cunoștințelor de istorie asimilate, diferitelor categorii de enoriași; - elaborarea unui studiu pe o temă dată din domeniul teologiei, folosind material bibliografic, conform metodologiei cercetării științifice;
7.2 Obiective specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: ▪ - cunoașterea temeinică a bazelor de teologie exegetică și biblică ▪ - aprofundarea izvoarelor revelate ▪ - abilitatea utilizării metodelor specifice de cercetare în domeniul științific; ▪ - abilitatea de a participa la diverse sesiuni științifice, simpozioane, la mobilități de studiu și cercetare în străinătate;

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Problematizarea teologiei biblice	Prelegere, problematizare, dezbate, demonstrație	2 ore. I. Faraoanu, <i>Teme de teologie biblică</i> , Iași 2015.
2.	Teologia Vechiului Testament	Prelegere, problematizare,	2 ore. I. Faraoanu, <i>Teme de teologie biblică</i> , Iași 2015.
3.	Teologia Noului Testament	Prelegere, problematizare,	2 ore. I. Faraoanu, <i>Teme de teologie biblică</i> , Iași 2015.

4.	Raporturi teologice între Vechiul și Noul testament	Prelegere, problematizare, dezbare, demonstrație	1 oră. I. Faraoanu, <i>Teme de teologie biblică</i> , Iași 2015.
5.	Sineză sistematică a teologiei Vechiului Testament	Prelegere, dezbare, demonstrație	2 ore. I. Faraoanu, <i>Teme de teologie biblică</i> , Iași 2015.
6.	Lumea în Vechiul Testament	Prelegere, problematizare, demonstrație	2 ore. I. Faraoanu, <i>Teme de teologie biblică</i> , Iași 2015.
7.	Problema răului în Vechiul Testament	Prelegere, dezbare, demonstrație	1 oră. I. Faraoanu, <i>Teme de teologie biblică</i> , Iași 2015.
8.	Memoria teologică a lui Isus în literatura sfântului Ioan	Prelegere, problematizare, dezbare, demonstrație	2 ore. I. Faraoanu, <i>Teme de teologie biblică</i> , Iași 2015.
9.	Mărturia dată lui Isus de personajele din Israel	Prelegere, dezbare, demonstrație	2 ore. I. Faraoanu, <i>Teme de teologie biblică</i> , Iași 2015.
10.	Scriptura ca martor al lui Isus în <i>Evangelhia după Sfântul Ioan</i>	Prelegere, problematizare,	2 ore. I. Faraoanu, <i>Teme de teologie biblică</i> , Iași 2015.
11.	Evangelhia ca mărturie pentru Isus într-o relatare dramatică	Prelegere, problematizare, dezbare, demonstrație	1 oră. I. Faraoanu, <i>Teme de teologie biblică</i> , Iași 2015.
12.	Intersectarea dintre istorie și veșnicie în Prologul lui Ioan	Analiză filologică, dezbateri, demonstrație	2 ore. I. Faraoanu, <i>Teme de teologie biblică</i> , Iași 2015.
13.	Drama pătimirii și a morții lui Isus	Analiză filologică, dezbateri, demonstrație	2 ore. I. Faraoanu, <i>Teme de teologie biblică</i> , Iași 2015.
14.	Memoria simbolică a lui Isus pământesc în Apocalips	Analiză filologică, dezbateri, demonstrație	1 oră. I. Faraoanu, <i>Teme de teologie biblică</i> , Iași 2015.

Bibliografie Referințe principale:I. Faraoanu, *Teme de teologie biblică*, Iași 2015.**Referințe suplimentare:**

BULTMANN R., *Teologie des Neuen Testaments* NOBILE M., *Teologia dell'Antico Testamento*
 SEGALLA G., „Teologia biblica” în *Nuovo Dizionario di Teologia Biblica*, ed. Pietro ROSSANO,
 Gianfranco RAVASI, Antonio GIRLANDA, Edizione Paoline, Cinisello Balsamo (Milano), 1988, 1533-
 1537 *Teologia biblica del Nuovo Testamento* Von RAD G., *Teologia dell'Antico Testamento*, I-II,
 Quieriniana, Brescia 1972-19074 E. SCHUESSLER FIORENZA, *Apocalisse. Visione di un mondo giusto*,
 Quieriniana, Brescia 1994; C. HEINZE, *Johannes – Apocalypse und Johanneische Schriften. Forschungs
 und Traditions Geschichtliche Untersuchungen*, Kohlhammer, Stuttgart 1998; U.VANNI, *La struttura
 letteraria dell'Apocalisse*, Morcelliana, Brescia ²1980;

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Conceptul de „teologie biblică”	Prelegere, problematizare, dezbare, demonstrație	2 ore. SEGALLA G., „Teologia biblica”
2.	Evoluția disciplinei	Prelegere, problematizare, dezbare, demonstrație	2 ore. SEGALLA G., „Teologia biblica”
3.	Orientări în teologiile biblice actuale	Prelegere, problematizare, dezbare, demonstrație	1 oră. SEGALLA G., „Teologia biblica”

4.	Este posibilă o teologie biblică fără Cristos?	Prelegere, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore. SEGALLA G., „Teologia biblica”
5.	Raporturi teologice între Vechiul și Noul Testament	Prelegere, problematizare, dezbatere, demonstrație	2 ore. NOBILE M., Teologia dell*Antico Testamento
6.	Problema răului în Biblie	Analiză literară, dezbatere, demonstrație	1 oră. NOBILE M., Teologia dell*Antico Testamento
7.	„Vechiul Testament este ebraic sau creștin?”	Analiză literară, dezbatere, demonstrație	2 ore. NOBILE M., Teologia dell*AT
8.	Apropierea teologică a Noului Testament de Vechiul Testament	Analiză literară, dezbatere, demonstrație	2 ore. NOBILE M., Teologia dell*AT
9.	Creația, loc al istoriei și al judecării divine	Analiză literară, dezbatere, demonstrație	1 oră. NOBILE M., Teologia dell*Antico Testamento
10.	Răul și responsabilitatea personală	Analiză literară, dezbatere, demonstrație	2 ore. NOBILE M., Teologia dell*AT
11.	Scriptura ca martor al lui Isus	Analiză literară, dezbatere, demonstrație	2 ore. SEGALLA G., Teologia biblica del NT
12.	De la Cana la Cana: primele întâlniri ale lui Isus prin credință	Analiză literară, dezbatere, demonstrație	2 ore. SEGALLA G., Teologia biblica del NT
13.	Isus și sărbătorile iudaice	Analiză literară, dezbatere, demonstrație	2 ore. SEGALLA G., Teologia biblica del NT
14.	Controversele din comunitatea sfântului Ioan și memoria istorică a lui Isus	Analiză literară, dezbatere, demonstrație	1 oră. SEGALLA G., Teologia biblica del NT

Bibliografie

BULTMANN R., Teologie des Neuen Testaments NOBILE M., Teologia dell*Antico Testamento
SEGALLA G., „Teologia biblica” în *Nuovo Dizionario di Teologia Biblica*, ed. Pietro ROSSANO, Gianfranco RAVASI, Antonio GIRLANDA, Edizione Paoline, Cinisello Balsamo (Milano), 1988, 1533-1537
Teologia biblica del Nuovo Testamento Von RAD G., *Teologia dell*Antico Testamento*, I-II, Quieriniana, Brescia 1972-19074 E. SCHUESSLER FIORENZA, *Apocalisse. Visione di un mondo giusto*, Quieriniana, Brescia 1994; C. HEINZE, *Johannes – Apocalypse und Johanneische Schriften. Vorschungs und Traditions Geschichtliche Unmtersuchungen*, Kohlhammer, Stuttgart 1998; U.VANNI, *La struttura letteraria dell*Apocalisse*, Morcelliana, Brescia ²1980;

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să citească în manieră critică scrierile sapiențiale biblice, să ofere o lectură competentă și o interpretare adecvată scrierilor sapiențiale ca viitori coordonatori de lectură a Sfintei Scripturi.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Participare, implicare activă	Final semestru	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Elaborarea unei lucrări scrise	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Elaborarea a minim 50% din cerințele cursului			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

22.09.2023

Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

Prof. dr. pr. Iulian Faraoanu

Data avizării în departament: 29.09.2023

Prodecan:

Lect. dr. pr. Iacob Iosif

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică practică și misionară

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Mariologie						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. dr. pr. Păuleț Lucian						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. dr. pr. Păuleț Lucian						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestru	2	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	OB

* *OB – Obligatoriu / OP – Opțional*

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					10
Examinări					2
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					102
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Număr de credite					6

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Teologie trinitară, Ecleziologie, Escatologie
4.2 De competențe	Definirea conceptelor, teoriilor și a metodelor teologiei dogmatice. Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea și interpretarea situației pastorale a credincioșilor. Elaborarea de proiecte inovative de intervenție la nivel comunitar

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea, înțelegerea și folosirea conceptelor fundamentale ale teologiei, precum și a metodelor și mijloacelor necesare în activitatea pastorală a Bisericii Catolice; C2. Capacitatea de a folosi conceptele și posibilitățile materiale pentru a le aplica într-o manieră și scop pozitiv realităților prezente în Biserică și societate; C3. Abilitatea de a înțelege, interpreta și aplica Teologia în societatea și cultura contemporană; C4. Dezvoltarea aptitudinilor de comunicare cu oamenii pentru a-i ajuta în drumul împlinirii lor spirituale și umane; C5. Capacitatea de cercetare științifică și de documentare în domeniu.
Competențe transversale	CT1. Aplicarea strategiilor de activitate pastorală eficientă și responsabilă pe baza principiilor, normelor și valorilor religioase și civile; CT2. Aplicarea principiilor și tehnicilor de activitate în colaborare interdisciplinară; CT3. Formularea unor strategii de îmbunătățire a pregătirii profesionale și de actualizare a învățurii Bisericii în domeniul pastoral.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	- aplicarea cunoștințelor și capacităților teologice și duhovnicești în activitatea de pastorație, - discernerea izvoarelor autentice ale studiului teologic, mulțumită unei interpretări adecvate a Sfințelor Scripturi, cunoașterii datelor esențiale ale tradiției de viață a Bisericii și a doctrinei oficiale în afirmațiile sale majore; - comunicarea în mod eficient a cunoștințelor teologico-pastorale, adaptate condițiilor auditorilor (vârstă, pregătire); - discernerea valorii științifice a unui text de teologie; - comunicarea, cu caracter pastoral, a cunoștințelor de istorie asimilate, diferitelor categorii de enoriași; - elaborarea unui studiu pe o temă dată din domeniul teologiei, folosind material bibliografic, conform metodologiei cercetării științifice; - identificarea domeniului și perioadei de proveniență a unor obiecte, structuri, edificii, inscripții, texte, indicative din punct de vedere istoric;
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: - cunoașterea temeinică a bazelor de teologie exegetică și biblică - aprofundarea izvoarelor revelate - abilitatea utilizării metodelor specifice de cercetare în domeniul științific; - cunoașterea rezultatelor dialogului ecumenic, interreligios și intercultural - abilitatea de a participa la diverse sesiuni științifice, simpozioane, la mobilități de studiu și cercetare în străinătate;

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	O teologie pentru Maria	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Curs de Mariologie</i> , Iași 2015.

2.	Maria în Vechiul Testament	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Curs de Mariologie</i> , Iași 2015.
3.	Maria în Noul Testament	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Curs de Mariologie</i> , Iași 2015.
4.	Maria în Sfinții Părinți	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Curs de Mariologie</i> , Iași 2015.
5.	Sfânta Fecioară Maria Mamă a lui Dumnezeu	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	1 oră, St. Lupu, <i>Curs de Mariologie</i> , Iași 2015.
6.	Maria pururea Fecioară	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	1 oră, St. Lupu, <i>Curs de Mariologie</i> , Iași 2015.
7.	Neprihănită Zămislire și sfințenia Mariei	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	1 oră, St. Lupu, <i>Curs de Mariologie</i> , Iași 2015.
8.	Ridicarea cu trupul și sufletul la cer a Sfintei Fecioare Maria	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Curs de Mariologie</i> , Iași 2015.
9.	Cooperarea Mariei la mântuire	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	1 oră, St. Lupu, <i>Curs de Mariologie</i> , Iași 2015.
10.	Maternitatea spirituală și mijlocirea Mariei	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Curs de Mariologie</i> , Iași 2015.
11.	Cultul Sfintei Fecioare	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Curs de Mariologie</i> , Iași 2015.
12.	Paul al VI-lea, <i>Marialis Cultus</i>	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Curs de Mariologie</i> , Iași 2015.
13.	Ioan Paul al II-lea și devoțiunea mariană	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Curs de Mariologie</i> , Iași 2015.
14.	Benedict al XVI-lea și cultul marian	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, St. Lupu, <i>Curs de Mariologie</i> , Iași 2015.

Bibliografie**Referințe principale:**

St. Lupu, *Curs de Mariologie*, Iași 2015.

Referințe suplimentare:

P. HAFFNER, *Il Mistero di Maria*, Gracewing, Anglia 2008; R. COGGI, *La Beata Vergine-Trattato di Mariologia*, ESD, Bologna 2004; G. SÖLL, *Storia dei Dogmi Mariani*, LAS, Roma 1981; M. HAUKE, *Introduzione alla Mariologia*, Eupress FTL, Lugano 2008; PA MI, *La Madre del Signore, Memoria-Presenza-Speranza*, Città del Vaticano 2000; J. RATZINGER, *Maria Chiesa Nascente*, San Paolo, Cinesello Balsamo (Milano) 1998; L. SCHEFFCZYK – A. ZIEGENAUS, *Dogmatica Catholică. V. Maria în istoria mântuirii*, Iași 2014. A. VALENTINI, *Maria secondo le Scritture, Figlia di Sion e Madre del Signore*; EDB, Firenze 2007; E.M. TONIOLO, *La Beata Maria Vergine nel Concilio Vaticano II*, Centro di Cultura Mariana „Madre della Chiesa”, Roma 2004.

8.2 Seminar / Laborator**Metode de predare****Observații**

			(ore și referințe bibliografice)
1.	Maria în viața de credință a Bisericii	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catolică. V. V. Maria în istoria mântuirii</i> , Iași 2014.
2.	Evoluția de la mărturiile biblice spre un tratat mariologic unitar	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catolică. V. V. Maria în istoria mântuirii</i> , Iași 2014.
3.	Destinația personală a Mariei în planul de mântuire al lui Dumnezeu – problema principiului fundamental	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catolică. V. V. Maria în istoria mântuirii</i> , Iași 2014.
4.	Figura Mariei și ecumenismul	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catolică. V. V. Maria în istoria mântuirii</i> , Iași 2014.
5.	Mama lui Isus în Noul Testament	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catolică. V. V. Maria în istoria mântuirii</i> , Iași 2014.
6.	Integrarea Mariei în istoria mântuirii	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catolică. V. V. Maria în istoria mântuirii</i> , Iași 2014.
7.	Mama lui Cristos și Mama Bisericii în planul de mântuire al lui Dumnezeu	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catolică. V. V. Maria în istoria mântuirii</i> , Iași 2014.
8.	Fiul Tatălui veșnic și al Fecioarei Maria	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catolică. V. V. Maria în istoria mântuirii</i> , Iași 2014.
9.	Prima mântuită – Libertatea Mariei de păcatele personale și de păcatul strămoșesc (Neprihănită Zămislire)	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catolică. V. V. Maria în istoria mântuirii</i> , Iași 2014.
10.	Maria pe deplin mântuită – Ridicarea Mariei la cer și preamărirea ei	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	2 ore, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catolică. V. V. Maria în istoria mântuirii</i> , Iași 2014.
11.	Preamărirea Mamei lui Dumnezeu și a Bisericii – Maria pe drumul credinței Bisericii	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	1 oră, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catolică. V. V. Maria în istoria mântuirii</i> , Iași 2014.
12.	Locul Mariei în opera de mântuire a Fiului ei: cooperarea	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	1 oră, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catolică. V. V. Maria în istoria mântuirii</i> , Iași 2014.

13.	Maria și imaginea femeii	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	1 oră, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catholică. V. V. Maria în istoria mântuirii</i> , Iași 2014.
14.	Aparițiile Mariei în viața Bisericii	prelegerea, problematizare, dezbateri, demonstrație	1 oră, L. Scheffczyk – A. Ziegenaus, <i>Dogmatica Catholică. V. V. Maria în istoria mântuirii</i> , Iași 2014.

Bibliografie

COMISIA TEOLOGICĂ INTERNAȚIONALĂ, *Documentum Sine affirmatione* (16.XI.1991), Iași 2013; J. FEINER – M. LÖHRER, ed., *Mysterium salutis. XI. Il tempo intermedio e il compimento della storia della salvezza*, Queriniana, Brescia 1978; E. FERENȚ, *Escatologia creștină*, ARCB, București 2002; C. POZZO, *Teologia dell'aldilà*, Paoline, Torino 1986; L. SCHEFFCZYK – A. ZIEGENAUS, *Dogmatica Catholică. V. Maria în istoria mântuirii*, Iași 2014.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, ecleziale, instituționale pentru prezentarea rolului Maicii Domnului în economia mântuirii și în viața Bisericii.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

22.09.2023

Lect. dr. pr. Păuleț Lucian

Lect. dr. pr. Păuleț Lucian

Data avizării în departament: 29.09.2023

Prodecan:

Lect. dr. pr. Iacob Iosif

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică practică și misionară

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Catehetica						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. dr. pr. Iacob Iosif						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. dr. pr. Iacob Iosif						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestrul	2	2.6 Tip de evaluare	EVP	2.7 Regim disciplină	OB

* *OB* – Obligatoriu / *OP* – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5. curs	24	3.6. seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					9
Examinări					3
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					102
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Număr de credite					6

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Participarea la cursurile și seminariile de <i>Catehetică fundamentală</i> – examene luate
4.2 De competențe	Identificarea priorităților ce caracterizează astăzi cadrul activității catehetice; Capacitatea de identificare a situației și problematicei catehezei astăzi; Posibilitatea de identificare a unor criterii de evaluare privind propria activitate pastorală și a conceperii și realizării unei cateheze astăzi în Biserică.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.

5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului

Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea, înțelegerea și folosirea conceptelor fundamentale ale teologiei, precum și a metodelor și mijloacelor necesare în activitatea pastorală a Bisericii Catolice; C2. Capacitatea de a folosi conceptele și posibilitățile materiale pentru a le aplica într-o manieră și scop pozitiv realităților prezente în Biserică și societate; C3. Abilitatea de a înțelege, interpreta și aplica Teologia în societatea și cultura contemporană; C4. Dezvoltarea aptitudinilor de comunicare cu oamenii pentru a-i ajuta în drumul împlinirii lor spirituale și umane; C5. Capacitatea de cercetare științifică și de documentare în domeniu.
Competențe transversale	CT1. Aplicarea strategiilor de activitate pastorală eficientă și responsabilă pe baza principiilor, normelor și valorilor religioase și civile; CT2. Aplicarea principiilor și tehnicilor de activitate în colaborare interdisciplinară; CT3. Formularea unor strategii de îmbunătățire a pregătirii profesionale și de actualizare a învățaturii Bisericii în domeniul pastoral.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	- aplicarea cunoștințelor și capacităților teologice și duhovnicești în activitatea de pastorație, - discernerea izvoarelor autentice ale studiului teologic, mulțumită unei interpretări adecvate a Sfintelor Scripturi, cunoașterii datelor esențiale ale tradiției de viață a Bisericii și a doctrinei oficiale în afirmațiile sale majore; - comunicarea în mod eficient a cunoștințelor teologico-pastorale, adaptate condițiilor auditorilor (vârstă, pregătire); - argumentarea teologică a calificării morale a comportamentului uman în diferitele sale ipostaze (familie, societate, economie, religie); - comunicarea, cu caracter pastoral, a cunoștințelor de istorie asimilate, diferitelor categorii de enoriași; - corelarea adecvată a datelor, evenimentelor din istoria Bisericii cu cele culese din sfera socială, politică, economică, culturală a momentului sau perioadei respective; - interpretarea inclusiv cu criteriu teologico-moral a unor decizii sau instituții cu valență istorică;
7.2. Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: - abilitatea conducerii ceremoniilor liturgice în viața bisericească - cunoașterea bazelor intercomunicabilității pastorale - înțelegerea fenomenului socio-cultural, precum și mecanismele acestora - cunoașterea noțiunilor fundamentale din psihologie, cateheză ș.a. - cunoașterea bazelor psihologice ale credințelor religioase, a consecințelor practicii religioase asupra bunăstării spirituale, - desfășurarea unor activități didactice în domeniul disciplinelor de specialitate ale religiei și educația moral-religioasă - cunoașterea aspectelor culturale ale riturilor religioase - cunoașterea relațiilor dintre religie, gen și cultură - deprinderea abilităților pentru dialogul ecumenic, interreligios și intercultural - aptitudini pentru medierea și soluționarea conflictelor interreligioase și interculturale

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Reînnoirea postconciliară a catehezei. Tabloul general a acțiunii ecleziale. Evanghelizare și cateheza.	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, L. Farcaș, Manual de catehetică, Iași 2015.
2.	Problematicele catehezei astăzi: situație și perspective	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, L. Farcaș, Manual de catehetică, Iași 2015.
3.	Cateheza într-un reînnoit proiect pastoral de evanghelizare	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, L. Farcaș, Manual de catehetică, Iași 2015.
4.	Identitatea catehezei în procesul de evanghelizare	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, L. Farcaș, Manual de catehetică, Iași 2015.
5.	Cateheza slujire a Cuvântului, vestire a lui Cristos	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, L. Farcaș, Manual de catehetică, Iași 2015.
6.	Cateheza inițiere la credință și educare a credinței	prelegere, problematizare, dezbateri	4 ore, L. Farcaș, Manual de catehetică, Iași 2015.
7.	Cateheza, acțiune eclezială și educare la sensul Bisericii	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, L. Farcaș, Manual de catehetică, Iași 2015.
8.	Metodologia catehetică	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, L. Farcaș, Manual de catehetică, Iași 2015.
9.	Catehetul, identitate și formare	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, L. Farcaș, Manual de catehetică, Iași 2015.
10.	Cateheza și comunitatea	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, L. Farcaș, Manual de catehetică, Iași 2015.
11.	Fața unei cateheze reînnoite	prelegere, problematizare, dezbateri	2 ore, L. Farcaș, Manual de catehetică, Iași 2015.

Bibliografie*Referință principală:*

L. Farcaș, *Manual de catehetică*, Iași 2015.

Alte lucrări:

E. ALBERICH, *La catechesi oggi. Manuale di catechetica fondamentale*, Elle di Ci, Leumann (To), 2001;

E. ALBERICH, *La catechesi alla fine di un crisi e speranze*, in *Orientamenti Pedagogici* 46(1999)6. 1097-1108.

E. ALBERICH, *La catechesi della Chiesa. Saggio di catechetica fondamentale*, Elle di Ci, Torino 1992;

A. FALLICO, *Pedagogia pastorale. Questa sconosciuta. Itinerario di formazione per operatori pastorali presbiteri, religiosi e laici*. Catania, Chiesa-Mondo, 2000.

CONFERNZA EPISCOPALE ITALIANA, *La formazione dei catechisti nella comunità cristiana*, CEI, Roma, 1982

D. GRASSO, *L'annuncio della salvezza. Teologia della predicazione*. D'auria, Napoli, 1965.

F. GARELLI, *Forza della religione debolezza della fede*. Bologna, Il Mulino 1996.

I. GEVAERT, *Dizionario di catechetica*, ElleDiCi, Leumann (To), 1986;

J. GEVAERT, *Prima evangelizzazione. Aspetti catechetici*, Leumann, Torino, 1990.

L. BACCARI, *La rivelazione nella religione*. Borla, Roma, 1996

P. CURTAZ, *Catechetica*, Presa Bună, Iași 1993;

G. ALBERIGO, *L'ecclesiologia del Vaticano II: dinamismi e prospettive*, Dehoniane, Bologna, 1981. G.

CAVALLON, *L'arte di fare catechismo. Metodologia*, Paoline, Roma, 1988

CONGREGAȚIA PENTRU CLER, *Directorul general pentru cateheză*, ARCB, București 2001;

IOAN PAUL AL II-LEA, *Exhortația apostolică Catechesi tradendae* (16.10.1979), Presa Bună, Iași 2001;
Catehismul Bisericii Catolice, ARCB, București 1992;
Catehismul Bisericii Catolice. Compendiu, Presa Bună, Iași 2006;
Conciliul Ecumenic Vatican II, ARCB, București 2002;
DIECEZA DE IAȘI, *Cartea sinodală*, Sapienia, Iași 2005;
SINODUL DIECEZAN, *Transmiterea credinței. Evanghelizarea și catehizarea*, Presa Bună, Iași 2003;
I. ENĂȘOAE, *De la kerygmă la cateheza sistematică*, Sapienia, Iași 2007.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	De ce Evanghelia apare indiferentă pentru omul de astăzi?	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	4 ore, GEVAERT J., <i>Il dialogo difficile. Problemi dell'uomo e della catechesi</i> (LDC: Torino 2005). GEVAERT J. (a cura di), <i>Antologia di testi sulla correlazione tra Vangelo e problemi dell'uomo</i> (Roma Istituto di Catechetica 2005.).
2.	Evanghelia: punte între Dumnezeu și om.	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	4 ore, GEVAERT J., <i>Il dialogo difficile. Problemi dell'uomo e della catechesi</i> (LDC: Torino 2005). GEVAERT J. (a cura di), <i>Antologia di testi sulla correlazione tra Vangelo e problemi dell'uomo</i> (Roma Istituto di Catechetica 2005.).
3.	Dialogul cu problemele fundamentale ale vieții.	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	4 ore, GEVAERT J., <i>Il dialogo difficile. Problemi dell'uomo e della catechesi</i> (LDC: Torino 2005).
4.	Contactul cu comunitatea creștină	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	4 ore, GEVAERT J., <i>Il dialogo difficile. Problemi dell'uomo e della catechesi</i> (LDC: Torino 2005). CONGREGAȚIA PENTRU CLER, <i>Directorul general pentru cateheză</i> , ARCB, București 2001;
5.	Dialogul cu religiozitatea	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	4 ore, GEVAERT J., <i>Il dialogo difficile. Problemi dell'uomo e della catechesi</i> (LDC: Torino 2005). E. ALBERICH, <i>La catechesi della Chiesa. Saggio di catechetica fondamentale</i> , Elle di Ci, Torino 1992;
6.	Scurte adnotări pe baza unor experiențe	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, GEVAERT J., <i>Il dialogo difficile. Problemi dell'uomo e della catechesi</i> (LDC: Torino 2005). GEVAERT J., <i>La dimensione esperienziale della catechesi</i> (LDC: Torino 1984).

7.	Grija Bisericii în fața schimbărilor legate de înțelegerea și activitatea catehetică	Prezentare text, analiza tematică, problematizare, contextualizare	2 ore, GEVAERT J., <i>Il dialogo difficile. Problemi dell'uomo e della catechesi</i> (LDC: Torino 2005). IOAN PAUL AL II-LEA, <i>Exhortația apostolică Catechesi tradendae</i> (16.10.1979), Presa Bună, Iași 2001

Bibliografie

GEVAERT J., *Il dialogo difficile. Problemi dell'uomo e della catechesi* (LDC: Torino 2005).
 GEVAERT J., *La dimensione esperienziale della catechesi* (LDC: Torino 1984).
 GEVAERT J. (a cura di), *Antologia di testi sulla correlazione tra Vangelo e problemi dell'uomo* (Roma Istituto di Catechetica 2005.).
 E. ALBERICH, *La catechesi della Chiesa. Saggio di catechetica fondamentale*, Elle di Ci, Torino 1992;
 I. GEVAERT (ed.), *Dizionario di catechetica*, ElleDiCi, Leumann (To), 1986;
 CONGREGAȚIA PENTRU CLER, *Directorul general pentru cateheză*, ARCB, București 2001;
 IOAN PAUL AL II-LEA, *Exhortația apostolică Catechesi tradendae* (16.10.1979), Presa Bună, Iași 2001;
Catehismul Bisericii Catolice, ARCB, București 1992;
Catehismul Bisericii Catolice. Compendiu, Presa Bună, Iași 2006;
Conciliul Ecumenic Vatican II, ARCB, București 2002;
 DIECEZA DE IAȘI, *Cartea sinodală*, Sapiientia, Iași 2005;

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările Bisericii locale și cu situațiile pastorale specifice vieții creștine de astăzi

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, ecleziale, instituționale pentru promovarea unei culturi a iertării și reconcilierii ilustrate în învățătura Bisericii Romano-Catolice în contextul local românesc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	30%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	70%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

22.09.2023

Lect. dr. pr. Iacob Iosif

Lect. dr. pr. Iacob Iosif

Data avizării în departament: 29.09.2023

Prodecan:

Lect. dr. pr. Iacob Iosif

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică practica și misionară

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Stagiu pentru elaborarea lucrării de disertație						
2.2 Titularul activităților de curs							
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. pr. Ștefan Lupu						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestru	2	2.6 Tip de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei*	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	0	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	24	din care: 3.5 curs	0	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					35
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					35
Tutoriat					10
Examinări					4
Alte activități					7
3.7 Total ore studiu individual					126
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Număr de credite					6

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Nu este cazul
4.2 De competențe	Nu este cazul

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Prezența obligatorie la seminar.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Definirea conceptelor fundamentale și de specialitate. C2. Cunoașterea etapelor specifice realizării unei lucrări științifice. C3. Individualizarea posibilelor lacune și inadvertențe în etapele de elaborare a unei lucrări științifice. C4. Capacitatea de programare a diferitelor etape de lucru. C5. Aplicarea principiilor și metodelor științifice în vederea realizării unui studiu teologic. C6. Elaborarea unor strategii de lucru.
Competențe transversale	CT1. Asumarea responsabilității efectuării unei cercetări care să poată conduce la obiective bine definite. CT2. Promovarea unui studiu și a unei cercetări în grup. CT3. Aprofundarea și perfecționarea metodologiei de lucru.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Familiarizarea cu metodele de studiu sistematic. Asimilarea tehnicilor de lecturare, aprofundare, sintetizare și prezentare a unor materiale teologice. Cunoașterea etapelor elaborării unui studiu: alegerea temei, adunarea și elaborarea materialului. Conceperea unor scheme de lucru în vederea redactării unei lucrări teologice. Redactarea unei lucrări teologice conform normelor și criteriilor metodologice.
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili: ▪ Să cunoască și să recunoască caracteristicile unei lucrări științifice în teologie. ▪ Să distingă caracteristicile diferitelor tipuri de lucrări teologice: teză doctorat; lucrare de licență, de bacalaureat sau de seminar; articole de revistă; etc.. ▪ Să elaboreze o lucrare științifică conform unei metodologii. ▪ Să găsească soluții și să promoveze viziuni pentru o autentică viață de credință în Biserică și în societate.

8. Conținut

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Organizarea activităților de practică. Organizarea activității de cercetare.	prelegerea, dezbateră, aplicații practice	2 ore
2.	Etapele cercetării și exigența în abordarea științifică a unor teme; alegerea domeniului; complexitatea cercetării de la simplu la complex; păstrarea unui caracter continuu al cercetării; ierarhizarea informației; modele existente; deprinderea unui stil de muncă eficient și intelectual profesional;	prelegerea, problematizare, aplicații practice	2 ore
3.	Posibilități de documentare; biblioteca virtuală și fizică; arhive, instituții, muzee, zone geografice și istorice; alte surse.	prelegerea, observarea independentă, problematizare, aplicații practice	2 ore
4.	Respectarea și aplicarea metodologiei de lucru precum și folosirea de bază tehnico-informațională redacțională; transferul cunoștințelor; confruntarea	prelegerea, observarea dirijată, problematizare, aplicații practice	2 ore

	bibliografie; notarea observațiilor personale; ordonarea informației; dezvoltarea ideilor și argumentarea lor;		
5.	etică și confidențialitate în situațiile cerute; aplicarea de bune practici; identificarea și respectarea principiilor și valorilor; învățarea constantă pentru a contribui personal la soluționarea unor probleme de conștiință;	prelegerea, problematizare, observarea dirijată, aplicații practice	2 ore
6.	Schimb de experiențe și analiza cercetării în grup și în particular; confirmarea sau informarea unor ipoteze vechi; argumentarea nouă; compararea cunoștințelor generale cu cele mai recente; respectarea normelor muncii în grup;	prelegerea, problematizare, observația dirijată, aplicații practice	2 ore
7.	Verificarea și coordonarea corectă în aplicarea procedurii de elaborare a temei; capacitatea de a gândi logic, analitic, critic și structural; gradul de complexitate a studiului, densitatea informației; a pune în valoare noutatea; a propune scopuri;	prelegerea, dezbaterea, aplicații practice	2 ore
8.	Consultarea și aprofundarea izvoarelor teologice: documentele Magisteriului Bisericii, conferințe, eseuri, site-uri de specialitate, etc.	prelegerea, problematizare, demonstrație, observația dirijată, aplicații practice	2 ore
9.	Critica selectivă și apreciativă a textului folosit în cercetarea noastră; să conțină elemente de noutate și originalitate;	prelegerea, observația dirijată, aplicații practice	2 ore
10.	Optimizarea timpului pentru practică, cercetare, analiză, aprofundare, constatare, redactare, finalizare lucrare	dezbaterea, aplicații practice, munca independentă	2 ore
11.	Autenticitatea și veridicitatea informației; evitarea criticii unui autor; citarea originalității;		2 ore
12.	Finalizarea lucrării și evaluarea		2 ore

Bibliografie**Materiale de referință:**

St. Lupu, *Ghid practic pentru elaborarea unei lucrări științifice în teologie*, Sapienția, Iași 2009.

Sfânta Scriptură, Sapienția, Iași 2013;

Conciliul Vatican II, Constituții, decrete, declarații, ARCB, București 2000;

Catehismul Bisericii Catolice (CBC), ARCB, București;

Ioan Paul II, Enciclica *Dives in misericordia* (30 noiembrie 1980); Exortăția apostolică *Reconciliatio et paenitentia* (decembrie 1984);

Ioan Paul al II-lea, Exhortăția apostolică *Catechesi tradendae* (16.10.1979), Presa Bună, Iași 2001;

Catehismul Bisericii Catolice. Compendiu, Presa Bună, Iași 2006;

Dieceza de Iași, Cartea sinodală, Sapienția, Iași 2005;

Sinodul diecezan, Transmiterea credinței. Evanghelizarea și catehizarea, Presa Bună, Iași 2003;

E. Alberich, *La catechesi oggi. Manuale di catechetica fondamentale*, Elle di Ci, Leumann (To), 2001;

E. ALBERICH, *La catechesi alla fine di un crisi e speranze*, in *Orientamenti Pedagogici* 46(1999)6. 1097-1108.

E. Alberich, *La catechesi della Chiesa. Saggio di catechetica fondamentale*, Elle di Ci, Torino 1992;

A. FALLICO, *Pedagogia pastorale. Questa sconosciuta. Itinerario di formazione per operatori pastorali presbiteri, religiosi e laici*. Catania, Chiesa-Mondo, 2000.

Congregația pentru Cler, *Directoriul general pentru cateheză*, ARCB, București 2001;

L. Farcaș, *Manual de catehetică*, Iași 2015.
C. Fodor, *Cântare sfințeniei*, Sapienia, Iași 2007
Consiliul Pontifical pentru Familie, *Vademecum per i confessori su alcuni temi di morale attinenti alla vita coniugale* (12 februarie 1997);
I. Enășoae, *Sacramentele în viața pastorală a Bisericii*, Iași 2015.
B. Sorge, *Introducere în doctrina socială a Bisericii*, Sapienia, Iași 2010.
A. Percă, *Morala vieții sociale. Responsabilitatea creștinului în domeniul economic-social*, ITRC, Iași 1988.
Consiliul Pontifical pentru Dreptate și Pace, *Compendiu de doctrină socială a Bisericii* (Vatican 2004), Sapienia, Iași 2007.
Consiliul Pontifical pentru Dreptate și Pace, *Dizionario di dotrina sociale della Chiesa*, LAS/Roma 2006.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, ecleziale, instituționale pentru o autentică formare telogică dar și pentru a veni în sprijinul nevoilor și necesităților vieții Bisericii.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs			
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referate și studii	Pe parcurs + CL final	50%
10.6 Standard minim de performanță: participarea la minim 70% din activitățile desfășurate și elaborarea a minim 50% din cerințele seminarului.			

Data completării

22.09.2023

Titular de curs

Titular de seminar

Conf. dr. pr. Ștefan Lupu

Data avizării în departament

29.09.2023

Prodecan:

Lect. dr. pr. Iacob Iosif

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică practică și misionară

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Istoria spiritualității creștine						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. dr. pr. Iacobiț Daniel						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. dr. pr. Iacobiț Daniel						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestru	2	2.6 Tip de evaluare	EVP	2.7 Regimul disciplinei*	OP

* *OB – Obligatoriu / OP – Opțional*

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	24	din care: 3.5 curs	12	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					10
Examinări					6
Alte activități					20
3.7 Total ore studiu individual					126
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Număr de credite					6

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Introducere în teologia pastrală
4.2 De competențe	Definirea conceptelor, teoriilor și a metodelor teologiei pastorale. Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea și interpretarea situației pastorale a credincioșilor. Elaborarea de proiecte inovative de intervenție la nivel comunitar.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea, înțelegerea și folosirea conceptelor fundamentale ale teologiei, precum și a metodelor și mijloacelor necesare în activitatea pastorală a Bisericii Catolice; C2. Capacitatea de a folosi conceptele și posibilitățile materiale pentru a le aplica într-o manieră și scop pozitiv realităților prezente în Biserică și societate; C3. Abilitatea de a înțelege, interpreta și aplica Teologia în societatea și cultura contemporană; C4. Dezvoltarea aptitudinilor de comunicare cu oamenii pentru a-i ajuta în drumul împlinirii lor spirituale și umane; C5. Capacitatea de cercetare științifică și de documentare în domeniu.
Competențe transversale	CT1. Aplicarea strategiilor de activitate pastorală eficientă și responsabilă pe baza principiilor, normelor și valorilor religioase și civile; CT2. Aplicarea principiilor și tehnicilor de activitate în colaborare interdisciplinară; CT3. Formularea unor strategii de îmbunătățire a pregătirii profesionale și de actualizare a învățurii Bisericii în domeniul pastoral.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	- aplicarea cunoștințelor și capacităților teologice și duhovnicești în activitatea de pastorație, - discernerea izvoarelor autentice ale studiului teologic, mulțumită unei interpretări adecvate a Sfințelor Scripturi, cunoașterii datelor esențiale ale tradiției de viață a Bisericii și a doctrinei oficiale în afirmațiile sale majore; - comunicarea în mod eficient a cunoștințelor teologico-pastorale, adaptate condițiilor auditorilor (vârstă, pregătire); - argumentarea teologică a calificării morale a comportamentului uman în diferitele sale ipostaze (familie, societate, economie, religie); - comunicarea, cu caracter pastoral, a cunoștințelor de istorie asimilate, diferitelor categorii de enoriași; - identificarea domeniului și perioadei de proveniență a unor obiecte, structuri, edificii, inscripții, texte, indicative din punct de vedere istoric;
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: - cunoașterea temeinică a bazelor de teologie exegetică și biblică - aprofundarea izvoarelor revelate - abilitatea utilizării metodelor specifice de cercetare în domeniul științific; - însușirea toleranței religioase, în spiritul obiectivității științifice, - cunoașterea rezultatelor dialogului ecumenic, interreligios și intercultural - abilitatea de a participa la diverse sesiuni științifice, simpozioane, la mobilități de studiu și cercetare în străinătate;

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Experiența spirituală în istorie	Prelegere și dezbateri	1 oră, I. Iacob, <i>Istoria spiritualității creștine</i> , Iași 2015.
2.	Spiritualitatea primilor creștini	Prelegere și dezbateri	1 oră, I. Iacob, <i>Istoria spiritualității creștine</i> , Iași 2015.
3.	Spiritualitatea monastică în Orient	Prelegere și dezbateri	1 oră, I. Iacob, <i>Istoria spiritualității creștine</i> , Iași 2015.

4.	Spiritualitatea monahismului occidental	Prelegere și dezbateri	1 oră, I. Iacob, <i>Istoria spiritualității creștine</i> , Iași 2015.
5.	De la Grigore cel Mare până la sfârșitul Imperiului Carolingian (604-848)	Prelegere și dezbateri	1 oră, I. Iacob, <i>Istoria spiritualității creștine</i> , Iași 2015.
6.	De la saeculum obscurum la Reforma gregoriană	Prelegere și dezbateri	1 oră, I. Iacob, <i>Istoria spiritualității creștine</i> , Iași 2015.
7.	Renașterea din secolul al XIII-lea: noile ordine religioase	Prelegere și dezbateri	1 oră, I. Iacob, <i>Istoria spiritualității creștine</i> , Iași 2015.
8.	Spiritualitatea secolului al XIV-lea	Prelegere și dezbateri	
9.	Apusul Evului Mediu și începuturile epocii moderne: secolul al XV-lea	Prelegere și dezbateri	1 oră, I. Iacob, <i>Istoria spiritualității creștine</i> , Iași 2015.
10.	Epoca reformelor (1500-1650)	Prelegere și dezbateri	1 oră, I. Iacob, <i>Istoria spiritualității creștine</i> , Iași 2015.
11.	Spiritualitatea între anii 1650 și 1800	Prelegere și dezbateri	1 oră, I. Iacob, <i>Istoria spiritualității creștine</i> , Iași 2015.
12.	Secolul al XIX-lea	Prelegere și dezbateri	1 oră, I. Iacob, <i>Istoria spiritualității creștine</i> , Iași 2015.
13.	Secolul al XX-lea	Prelegere și dezbateri	1 oră, I. Iacob, <i>Istoria spiritualității creștine</i> , Iași 2015.
14.	Provocările timpului nostru	Prelegere și dezbateri	

Bibliografie**Referințe principale:**I. Iacob, *Istoria spiritualității creștine*, Iași 2015.**Referințe suplimentare:**

E. Ancilli, ed., Dizionario Enciclopedico di Spiritualità, I-III, Roma 1992; J. Aumann, Teologia spirituale, Roma 1980; A.Ch. Bernard, Teologia spirituale, Roma 1982; L. Borriello – E. Caruana – M.R. Del Genio – N. Suffi, ed., Dizionario di mistica, LEV, Citta del Vaticano 1998; C. Fodor, Cântare sfințeniei, Sapientia, Iași 2007; T. Goffi – B. Secondin, ed., Nuovo Dizionario di Spiritualità, Roma 1979; F. Ruiz, Le vie dello Spirito, EDB, Bologna 1999; B. Secondin - T. Goffi, Corso di spiritualità, Queriniana, Brescia 1989; T. Špidlik, Izvoarele luminii, Iași 1994.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Contemplația și mistica	Prelegere și problematizări	1 oră, C. Fodor, <i>Cântare sfințeniei</i> , Sapientia, Iași 2007
2.	Meditația	Prelegere și problematizări	1 oră, C. Fodor, <i>Cântare sfințeniei</i> , Sapientia, Iași 2007
3.	Prietenia spirituală	Prelegere și problematizări	1 oră, C. Fodor, <i>Cântare sfințeniei</i> , Sapientia, Iași 2007
4.	Direcțiunea spirituală	Prelegere și problematizări	1 oră, C. Fodor, <i>Cântare sfințeniei</i> , Sapientia, Iași 2007
5.	Discernământul spiritelor	Prelegere și problematizări	1 oră, C. Fodor, <i>Cântare sfințeniei</i> , Sapientia, Iași 2007
6.	Spiritualitatea de comuniune	Prelegere și problematizări	

7.	Experiența spirituală a Orientului creștin	Prelegere și problematizări	1 oră, C. Fodor, <i>Cântare sfințeniei</i> , Sapienia, Iași 2007
8.	Întâlnirea cu Cristos în Duhul Sfânt	Prelegere și problematizări	1 oră, C. Fodor, <i>Cântare sfințeniei</i> , Sapienia, Iași 2007
9.	Rolul lui Cristos în sfințirea noastră	Prelegere și problematizări	1 oră, C. Fodor, <i>Cântare sfințeniei</i> , Sapienia, Iași 2007
10.	Maria, mamă și mijlocitoare	Prelegere și problematizări	1 oră, C. Fodor, <i>Cântare sfințeniei</i> , Sapienia, Iași 2007
11.	Viața spirituală ca „drum”	Prelegere și problematizări	
12.	Sfânta Treime: principiul și scopul vieții spirituale	Prelegere și problematizări	1 oră, C. Fodor, <i>Cântare sfințeniei</i> , Sapienia, Iași 2007
13.	Omul: o ființă făcută de Dumnezeu pentru Dumnezeu	Prelegere și problematizări	1 oră, C. Fodor, <i>Cântare sfințeniei</i> , Sapienia, Iași 2007
14.	Misterul Bisericii	Prelegere și problematizări	1 oră, C. Fodor, <i>Cântare sfințeniei</i> , Sapienia, Iași 2007

Bibliografie

E. Ancilli, ed., Dizionario Enciclopedico di Spiritualità, I-III, Roma 1990; J. Aumann, Teologia spirituale, Roma 1980; A.Ch. Bernard, Teologia spirituale, Roma 1982; L. Borriello – E. Caruana – M.R. Del Genio – N. Suffi, ed., Dizionario di mistica, LEV, Citta del Vaticano 1998; C. Fodor, Cântare sfințeniei, Sapienia, Iași 2007; T. Goffi – B. Secondin, ed., Nuovo Dizionario di Spiritualità, Roma 1979; F. Ruiz, Le vie dello Spirito, EDB, Bologna 1999; B. Secondin - T. Goffi, Corso di spiritualità, Queriniana, Brescia 1989; T. Špidlik, Izvoarele luminii, Iași 1994.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, ecleziale, instituționale pentru promovarea unei spiritualități creștine bazate pe învățătura Bisericii Romano-Catolice în contextul local românesc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

23.09.2023

Lect. dr. pr. Iacobuț Daniel

Lect. dr. pr. Iacobuț Daniel

Data avizării în departament: 29.09.2023

Prodecan:

Lect. dr. pr. Iacob Iosif

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Romano-Catolică
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolică
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie romano-catolică practică și misionară

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		Comunicare biblică și eclezială					
2.2 Titularul activităților de curs		Conf. dr. pr. Lupu Ștefan					
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestru	2	2.6 Tip de evaluare	EVP	2.7 Regimul disciplinei*	F

* *OB – Obligatoriu / OP – Opțional***3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)**

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	0	3.3 seminar/laborator	3
3.4 Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5 curs	0	3.6 seminar/laborator	36
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					0
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					15
Tutoriat					0
Examinări					3
Alte activități					6
3.7 Total ore studiu individual					39
3.8 Total ore pe semestru					75
3.9 Număr de credite					3

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Introducere în teologia pastrală
4.2 De competențe	Definirea conceptelor, teoriilor și a metodelor teologiei pastorale. Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea și interpretarea situației pastorale a credincioșilor. Elaborarea de proiecte inovative de intervenție la nivel comunitar.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Participarea obligatorie și activă la curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Pregătirea – individual sau în echipă – a unui referat, expunerea lui în plenum, redactarea acestuia în forma printabilă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoașterea, înțelegerea și folosirea conceptelor fundamentale ale teologiei, precum și a metodelor și mijloacelor necesare în activitatea pastorală a Bisericii Catolice; C2. Capacitatea de a folosi conceptele și posibilitățile materiale pentru a le aplica într-o manieră și scop pozitiv realităților prezente în Biserică și societate; C3. Abilitatea de a înțelege, interpreta și aplica Teologia în societatea și cultura contemporană; C4. Dezvoltarea aptitudinilor de comunicare cu oamenii pentru a-i ajuta în drumul împlinirii lor spirituale și umane; C5. Capacitatea de cercetare științifică și de documentare în domeniu.
Competențe transversale	CT1. Aplicarea strategiilor de activitate pastorală eficientă și responsabilă pe baza principiilor, normelor și valorilor religioase și civile; CT2. Aplicarea principiilor și tehnicilor de activitate în colaborare interdisciplinară; CT3. Formularea unor strategii de îmbunătățire a pregătirii profesionale și de actualizare a învățaturii Bisericii în domeniul pastoral.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	- aplicarea cunoștințelor și capacităților teologice și duhovnicești în activitatea de pastorație, - discernerea izvoarelor autentice ale studiului teologic, mulțumită unei interpretări adecvate a Sfințelor Scripturi, cunoașterii datelor esențiale ale tradiției de viață a Bisericii și a doctrinei oficiale în afirmațiile sale majore; - comunicarea în mod eficient a cunoștințelor teologico-pastorale, adaptate condițiilor auditorilor (vârstă, pregătire); - argumentarea teologică a calificării morale a comportamentului uman în diferitele sale ipostaze (familie, societate, economie, religie); - comunicarea, cu caracter pastoral, a cunoștințelor de istorie asimilate, diferitelor categorii de enoriași;
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: - abilitatea conducerii ceremoniilor liturgice în viața bisericească - cunoașterea bazelor intercomunicabilității pastorale - înțelegerea fenomenului socio-cultural, precum și mecanismele acestora - cunoașterea bazelor psihologice ale credințelor religioase, a consecințelor practicii religioase asupra bunăstării spirituale, - desfășurarea unor activități didactice în domeniul disciplinelor de specialitate ale religiei și educația moral-religioasă - cunoașterea aspectelor culturale ale riturilor religioase - deprinderea abilităților pentru dialogului ecumenic, interreligios și intercultural - aptitudini pentru medierea și soluționarea conflictelor interreligioase și interculturale

8. Conținut

8.1	Practică	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Importanța misiunii predicării	Prelegere și discuții	3 ore, I. Enășoae, <i>Curs practic de omiletică</i> , Iași 2015.
2.	Cuvântul lui Dumnezeu predicat în Sfânta scriptură	Prelegere și discuții	3 ore, I. Enășoae, <i>Curs practic de omiletică</i> , Iași 2015.

3.	Cuvântul lui Dumnezeu predicat în istoria Bisericii	Prelegere și discuții	3 ore, I. Enășoae, <i>Curs practic de omiletică</i> , Iași 2015.
4.	Doctrina conciliară despre predică	Prelegere și discuții	3 ore, I. Enășoae, <i>Curs practic de omiletică</i> , Iași 2015.
5.	Doctrina postconciliară	Prelegere și discuții	3 ore, I. Enășoae, <i>Curs practic de omiletică</i> , Iași 2015.
6.	Ministrul predicării cuvântului lui Dumnezeu	Prelegere și discuții	3 ore, I. Enășoae, <i>Curs practic de omiletică</i> , Iași 2015.
7.	Calitățile predicatorului	Prelegere și discuții	3 ore, I. Enășoae, <i>Curs practic de omiletică</i> , Iași 2015.
8.	Natura predicii în general	Prelegere și discuții	3 ore, I. Enășoae, <i>Curs practic de omiletică</i> , Iași 2015.
9.	Scopul predicii	Prelegere și discuții	2 ore, I. Enășoae, <i>Curs practic de omiletică</i> , Iași 2015.
10.	Dimensiunile predicii	Prelegere și discuții	2 ore, I. Enășoae, <i>Curs practic de omiletică</i> , Iași 2015.
11.	Natura și rolul omiliei	Prelegere și discuții	2 ore, I. Enășoae, <i>Curs practic de omiletică</i> , Iași 2015.
12.	Pregătirea omiliei	Prelegere și discuții	2 ore, I. Enășoae, <i>Curs practic de omiletică</i> , Iași 2015.
13.	Proclamarea omiliei	Prelegere și discuții	2 ore, I. Enășoae, <i>Curs practic de omiletică</i> , Iași 2015.
14.	Omilia în anumite circumstanțe	Prelegere și discuții	2 ore, I. Enășoae, <i>Curs practic de omiletică</i> , Iași 2015.

Bibliografie**Referințe principale:**

I. Enășoae, *Curs practic de omiletică*, Iași 2015.

Referințe suplimentare:

Bosco T., *Come predicare oggi. Appunti sul ministero della parola e in particolare sull'omelia*, Torino 1982; Brînzeu N., *Sămănătorul*, II, Lugoj 1944; Carnegie D., *Cum să vorbim în public*, București 2000; *Cartea predicatorului. Curs de omiletică*, București 1996; Congregația pentru cler, *Preotul, învățător al cuvântului, ministru al sacramentelor și păstor al comunității pentru cel de-al treilea mileniu creștin*, (19.03.1999), Iași 2000; Craddock B.F., *Predicare. L'arte di annunciare la parola oggi*, Milano 1997; Dalla Costa C., *Avete finito di farci la predica? Riflessioni laicali sulle omilie*, Cantalupa (TO), 2011; Grasso D., *L'annuncio della salvezza*, Napoli 1970; Iotti P., *Dare voce alla Scrittura. Manuale per proclamare la parola in assemblea*, Bologna 1996; *Lettura e interpretazione della parola di Dio a partire dalla situazione*, Padova 1979; Majello C., *L'arte di parlare in pubblico*, Milano 1997; Martini C.M., *Il predicatore allo specchio*, Milano 1986; Orlandoni G., *L'omelia: monologo o dialogo?* Cinisello Balsamo (Milano) 1977; PERI V., *Omelia. Non „parole al vento”*, Cinisello Balsamo (Milano) 2012; Petrescu N., *Omiletica. Manual*

pentru *Seminariile teologice*, București 1977; *Predicare oggi*, Milano 1982; Schwarz A., *Praxis der Predigterarbeit*, Graz 1986; Stenico T., *L'omelia. Parola e comunicazione*, Città del Vaticano 1998.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii vor fi capabili să identifice și să folosească resursele individuale, ecleziale, instituționale pentru pregătirea și susținerea omiliilor bazate pe învățătura Bisericii Romano-Catolice în contextul local românesc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență și participare activă	Final semestru	30%
10.5 Seminar/ Laborator	Prezentare referat	Pe parcurs	70%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la toate activitățile desfășurate și elaborarea a minim 75% din cerințele cursului			

Data completării

Titular de curs

Titular de seminar

22.09.2023

Conf. dr. pr. Lupu Ștefan

Data avizării în departament: 29.09.2023

Prodecan:

Lect. dr. pr. Iacob Iosif